

5

Ribič

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

LETO 2024
LETNIK LXXXIII
ISSN 0350-4573

Zadovoljstvo (foto: S. Perrone)

ŠČUKIJADA 2024

**Ribiška družina Novo mesto s partnerji vabi vse ljubitelje ribolova na lov na ščuko, ki bo
v soboto, 11. maja 2024, na Loki v Novem mestu**

KJE – Kuhla Gostišče Loka, Novo mesto

KDAJ - Sobota, 11. maj 2024, ob 8. uri

PARKIRIŠČE – Kuhla Gostišče Loka, Novo mesto

PRIJAVNINA – 20€

DNEVNA RIBIŠKA DOVOLILNICA ujemi&spusti– 15€

RIBOLOV bo potekal med 9. in 13. uro, izključno na način **ujemi&spusti**

INFORMACIJE: e: internet.rdnm@gmail.com; m: 040 72 11 20

Prijavnina vključuje spominsko majico, zajtrk in kosilo ter možnost sodelovanja pri žrebu praktičnih nagrad.

Kategorije:

- najhitreje ujeta ščuka
- najdaljša ščuka (1. mesto, 2. mesto, 3. mesto)

Veselimo se tradicionalnega srečanja ob reki Krki v Novem mestu!

RIBIČ

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

Ribič je z odločbo Ministrstva za kulturo, št. 61510-42/2014/3, izdano 16. 5. 2014, vpisan v razvid medijev pod zaporedno številko 1880.

ISSN 0350-4573
UDK 632

Izdaja
Ribiška zveza Slovenije,
1001 Ljubljana, p. p. 195.

Izhaja vsak prvi teden v mesecu, razen števil 1-2 in 7-8, ki so združene.

Uredništvo in uprava:
Tržaška cesta 134
1000 Ljubljana

Telefon:
uredništvo: (01) 256 12 97
tajništvo: (01) 256 12 94
041 738 849
www.ribiska-zveza.si

NASLOVI ELEKTRONSKE POŠTE
RIBIŠKE ZVEZE SLOVENIJE:

Ribiška zveza Slovenije
info.rzs@ribiska-zveza.si

sekretar RZS
sekretar.rzs@ribiska-zveza.si

tajništvo RZS
tajništvo.rzs@ribiska-zveza.si

računovodstvo RZS
racunovodstvo.rzs@ribiska-zveza.si

uredništvo glasila Ribič
glasiloribic.rzs@ribiska-zveza.si

Transakcijski račun:
02010-0017838266

UREDNIŠTVO:
Odgovorna urednica:
Nuška Božičnik

UREDNIŠKI ODBOR:
predsednik:
Igor Kloboves

člani:
Egon Dolenc, Vladimir Mikec,
Jure Ušeničnik Schifferstein, Peter Weibl

ČASOPISNI SVET:
člani:
dr. Jože Ocvirk,
dr. Božidar Voljč

Lektoriranje:
Alenka Ličen

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost se od glasila obračunava davek na dodano vrednost.

Naklada: 11.000 izvodov

Priprava za tisk in tisk:
Tiskarna SCHWARZ PRINT, d. o. o.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Glasiło je sofinanciralo Ministrstvo
za kulturo Republike Slovenije.

Vsebina

AKTUALNO

- Ribiči složni: prekomerni posegi v vodotoke so dolgoročno lahko bolj škodljivi od samih poplav**
Niko Hari 124
25. maj 2024 - Svetovni dan prehodnosti voda za ribe selivke – World fish migration day
Borut Jerše 127

PRAVNI KOTIČEK

- Ribiška palica v omotu**
Doc. dr. Miroslav Žaberl 129

DELO RZS

- Po lanski ujmi pogumno naprej**
Uredništvo 131

POPLAVE

- Iz prvotnega obupa zrasli volja in moč za obnovo**
Benjamin Kanjir 133

PISMA BRALCEV

- Kam pluje mednarodna tekmovalna barka?**
Mag. Andrej Janc 135

SEJMI

- Velik uspeh 13. Mednarodnega sejma lovstva, ribištva in aktivnosti v naravi**
Niko Hari 136

PREDSTAVITEV RIBIŠKIH DRUŽIN

- Ribiška družina Ljutomer**
Uredništvo 138

MEDNARODNA PRVENSTVA

- Zmaga je šla v Nemčijo**
MVK@Slovenian Open Fly Tying Championship 140

ZASLUŽIJO SI NAŠO POZORNOST

- Ekipe aktualnih državnih »vice«prvakov v LRP je na poti vrhunskih dosežkov!**
Jože Šmejč 142

RIBOLOV

- Lov na velike ščuke**
Vladimir Mikec Miki 144

IZ RIBIŠKIH DRUŽIN

- Velika čistilna akcija ob svetovnem dnevu vode v Ilirski Bistrici**
Zlatan Kovačević 149
Redni letni zbor ribičev
Zlatan Kovačević 149
Lov na najtežjo postrv
Zlatan Kovačević 150

V SPOMIN

- Edvard Srebrnjak** 151
Martin Lipnikar 151
Mirko Šumah 151
Franc Vozel 151

MLADI RIBIČ

- Biti mentor ni obveza, je poslanstvo**
Toni Janežič 152
V iskanju lahkih dostopov
Blaž Dominik 155

MUHARSKI KOTIČEK

- Zdravilna moč muharjenja**
Tomaž Modic 157

RIBIČI KUHAJO

- Kotleti krapa s česnom in rožmarinom ter kotlet amurja v rdeči čebuli z refoškom**
Borut Jerše 159

V posameznih prispevkih izražena stališča ne predstavljajo nujno tudi stališč uredništva.

Obvestilo dopisnikom Ribiča

Dopisnike prosimo, da svoje prispevke pošiljajo na e-naslov:
glasiloribic.rzs@ribiska-zveza.si.

Rokovnik za leto 2024:

Ribič št.:	1, 2	3	4	5	6	7, 8	9	10	11	12
Prispevke oddati do	8. 1.	29. 1.	4. 3.	8. 4.	6. 5.	3. 6.	5. 8.	9. 9.	7. 10.	4. 11.

Po sklepu predsedstva RZS z dne 18. oktobra 2003 ne honoriramo:

- pisem bralcev,
- kapitalnih ulovov,
- obvestil,
- poročil o delu strokovnih delovnih teles RZS.

Prispevke bomo objavljali skladno z razpoložljivim prostorom in njihovo aktualnostjo.

Da bi se izognili neobjavam, občasnim dopisnikom svetujemo predhodni posvet z odgovornim urednikom, da bi skladno s programsko zasnovno zagotovili tematsko uravnoteženost vsebine Ribiča.

ELEKTRONSKA OBLIKA GLASILA – če želite prejemati elektronsko obliko glasila, to sporočite tajniku vaše ribiške družine in prejeli ga boste na vaš elektronski naslov.

Uredništvo

STROKOVNI POSVET: ŽIVLJENJE V VODI PO KATASTROFALNIH POPLAVAH 2023

RIBIČI SLOŽNI: PREKOMERNI POSEGI V VODOTOKE SO DOLGOROČNO LAHKO BOLJ ŠKODLJIVI OD SAMIH POPLAV

Na 13. sejmu lovstva in ribištva v Gornji Radgoni je Ribiška zveza Slovenije organizirala strokovni posvet Življenje v vodi po katastrofalnih poplavah leta 2023. Lanskoletne poplave, največje v zgodovini Slovenije kot samostojne države, so zadale hud udarec premoženju prebivalcev ob številnih rekah, prav tako pa so poplavne vode bodisi uničile bodisi odplaknile velik del ribjih populacij.

Po samih katastrofalnih poplavah so prizadeti vodotoki utrpeli še en udarec, ki še vedno traja. Po nujnih so nastopile dolgoročne sanacije, ki pa v številnih primerih ne sovpadajo z dobrobitjo prizadetih vodotokov in življa v njih. Takoj ko se je začela izvajati sanacija prizadetih vodotokov, so lokalni ribiči začeli opazati, da je glavni namen sanacij regulacija vodotokov tako, da voda čim prej odteče stran,

brez veliko razmišljanja o vplivu takega početja na vodne in obvodne živali. Takrat je RZS državo takoj pozvala, naj prisluhne in upošteva mnenja ribičev o sonaravnih gradbenih posegih v vode. V času od 4. avgusta 2023 do danes so se na prizadetih območjih odvili tako primeri dobre prakse sodelovanja med ribiči in izvajalci sanacij kot primeri, kjer bi to sodelovanje lahko bistveno izboljšalo.

Udeleženci posveta in govorniki

Vabilu na posvet se je odzvalo veliko posameznikov

Zbrane predstavnike ribiških družin, okoljevarstvenih nevladnih organizacij in zainteresirane javnosti je najprej pozdravil **Janez Erjavec**, direktor Pomurskega sejma, ki je poudaril, da se o problematiki voda prav govori na vsakem sejmu v Gornji Radgoni. *“Še posebej veliko govora je v zadnjem obdobju o nestrokovnih posegih in o klimatskih spremembah,”* je dejal.

“Skoraj nihče, razen nas ribičev, se po poplavih ni spraševal, kaj bo z ribami, še posebej pa z vodotoki. Ribiči smo že takrat slutili, da se ne bo zgodilo nič dobrega. Ne skrbi nas samo, da je poplava v zgornjem porečju reke Savinje, reke Meže, Kamniške Bistrice in drugih rek pobila med 80 in 90 odstotkov rib in do neprepoznavnosti spremenila rečne struge, ampak nas še bolj skrbi, da bodo poplavalne sanacije na nekaterih območjih naredile več škode, kot jih je sama poplava,” je v uvodu povedal **dr. Miroslav Žaberl**, predsednik Ribiške zveze Slovenije, in tako nakazal, česa se ribiči, ki so prvi varuhi slovenskih voda, najbolj bojijo.

Pred strokovnjaki s področja voda in življenja v njih sta o naporih politike na tem področju spregovorila **Franc Bogovič**, poslanec evropskega parlamenta in **Boštjan Štefif**, državni sekretar v kabinetu predsednika vlade RS, ki je obenem zadolžen tudi za koordinacijo poplavalnih ukrepov.

Bogovič je poudaril, da moramo razumeti, kaj s svojimi posegi v naravo pravzaprav izzivamo, obenem je dodal, da so izrednega pomena sredstva, ki dogodke, kot so bile avgustovske poplave, preprečujejo ali vsaj preventivno omejujejo. Poudaril je tudi pomembnost sodelovanja različnih interesnih skupin pri reševanju problematik, povezanih z vodotoki. Kot dober primer iz prakse je podal umestitev hidroelektrarne v Brežicah: *“Takrat se je posedlo za skupno mizo ribiče, varovalce okolja, kmete, tiste, ki so želeli protipoplavno zaščito in energetike.”*

Štefif, ki je prevzel eno izmed najbolj zahtevnih nalog po poplavih, koordinacijo poplavalnih ukrepov, je prepričan, da so bile posledice poplav občutene na čisto vseh področjih. V prvi vrsti so to bili posamezniki in gospodarstvo, a so bile občutene tudi v naravi. Priznal je, da se na ta naravni vidik velikokrat pozabi. Jasno je tudi povedal, da razume številne, ki si želijo, da bi sanacija potekala še hitreje, a je obenem opozoril na pomen strokovnega dialoga: *“Če želimo zagotoviti hitro, a hkrati tudi kakovostno in premišljeno sanacijo, je za to potrebno nekaj časa. Pomembno je pripraviti strokovne podlage, nezanimljiv pa je tudi dialog tistih, ki jih ta sanacija neposredno zadeva. Dejstvo je, da brez tega sanacija ne bo uspešna. Treba se je pogovoriti in najti optimalne rešitve za najpomembnejša vprašanja. Če tega ne bo, se bomo v prihodnosti srečevali s še težjimi situacijami.”*

Mag. Blaž Mozetič, predstavnik Direkcije RS za vode

Poslanec evropskega parlamenta Franc Bogovič

Strokovne zaključke, pomisleke in opozorila glede sonaravnih pristopov k poplavalnim sanacijam so izrazili **mag. Blaž Mozetič**, predstavnik Direkcije Republike Slovenije za vode Slovenije, **mag. Aljaž Jenič**, predstavnik Zavoda za ribištvo Slovenije in predstavnik ribičev, in **Peter Valič**, profesor, ihtiolog in naravovarstvenik.

Blaž Mozetič je poudaril problematiko različnih interesov in želja: *“Zaletimo se z različnimi pogledi. Eni bi bolj zeleno, drugi bolj v betonu, nekateri bolj gledajo na poselitve, drugi na kmetijstvo. Preprosto je ključen dogovor.”* Povedal je, da je v tistih nekaj usodnih avgustovskih dneh padlo toliko dežja, kot je običajno dolgoletno mesečno povprečje: *“Zemlja tega ne more popiti, voda enostavno odteče. Ko je poplava, si voda vzame svoj prostor in ne komplicira. Če se pravočasno začnemo pogovarjati in imamo neka sredstva, lahko pridemo do nekega kompromisa, do rešitve, s katero smo več ali manj vsi zadovoljni. Vsi se načeloma strinjamo, da je treba omejevati poplavno ogroženost, a ‘ne na mojem dvorišču.’ Zelo težko je nekemu, ki ima meter vode v hiši, razlagati, da naj damo vodi več prostora,”* je še izpostavil problematiko kolizije različnih želja in interesov ob sanaciji takšne katastrofe, kot smo jo doživeli lani avgusta.

Aljaž Jenič iz Zavoda za ribištvo je poudaril, da povodni povzročijo veliko smrtnost pri ribah, a se v naravnih, nereguliranih vodotokih po poplavih tudi veliko hitreje pobeže, populacije pa v nekaj letih postanejo bolj množične, kot so bile pred njimi. *“Poplave pogosto uničujejo življenjski prostor, pogosto pa ga tudi ustvarjajo. Omogočajo povezavo različnih vodnih teles z vodno strugo, ki tega stika nimajo, a ga potrebujejo.”*

Obenem pa je opozoril, da se to zgodi zgolj v zelo naravnih vodotokih, za katere so poplave lahko tudi pozitivne. *“Težava nastane, če so vodotoki zelo regulirani, tam se populacije bistveno počasneje obnavljajo. Če so struge kanalizirane, če nimajo dovolj prostora, je dinamika habitata bistveno manjša, zato omogoča preživetje bistveno manjšemu številu osebkov. Če govorimo, da se ribje populacije v naravnih vodotokih obnovijo v nekaj letih, se pri reguliranih vodotokih pogovarjamo o desetletjih.”*

Med občinstvom je s svojimi besedami največji aplavz požel Peter Valič, ki je doživel, a strokovno diseciral problematiko in napake, ki so se dogajale ob dozdajšnji sanaciji prizadetih vodotokov. Na primerih številnih vodotokov je pokazal, da je voda ob poplavljanju imela manjšo moč tam, kjer ni bila ukalupljena z betonom, ampak jo je omejevala vegetacija. *“Na obrežno vegetacijo so se spravili praktično vsi.”*

Predsednik RZS, dr. Miroslav Žaberl

Peter Valič, profesor, ihtiolog in naravovarstvenik

Boštjan Šefic, državni sekretar v kabinetu predsednika vlade RS, zadolžen za koordinacijo poplavnih ukrepov

Aljaž Jenič, predstavnik Zavoda za ribištvo Slovenije

Ko zanemariš okoliške jarke, imaš v glavni strugi vso vodo v trenutku." Skozi leta so se vodotoki vse bolj kanalizirali, to pa se še bolj intenzivno dogaja ob trenutnih sanacijah. Poudaril je, da imajo ribiči in kmetovalci velikokrat podobne interese in težave, a so kljub temu v nenehnem konfliktu. Dodal je, da se velikokrat zgodi, da je na tistem rečnem bregu, kjer je vegetacija obsežnejša, možno intenzivno kmetijstvo, na popolnoma očiščenem pa voda odnaša humus, zato je kmetijstvo skromnejše.

Ob številnih poplavih ravno na mestih, kjer ni obrežne vegetacije, voda naredi največjo škodo na infrastrukturi. "Vegetacija ustavlja hitrost vode," je bil jasen Valič. "Kjer so mostovi, mora biti beton, na kubike, to je jasno. Takoj ko je most zaščiten, je treba dati reki, da zaduha. Ne pa zaradi dobrega posla še sto metrov v vsako smer zabetonirati struge. Le tako se lahko pogovarjamo o trajnih rešitvah," pa je še enkrat več poudaril nesmotrnost prekomernih posegov v rečne tokove.

O pozidavi na poplavnih območjih je Valič opozoril na nespametnost nekaterih in na problematično zakonodajo: "Staroselci na Koroškem na primer niti pomislili niso, da bi gradili na poplavnem območju, čisto ob reki pa imamo najrazličnejše hale podjetij. Tam, kjer so umaknili vegetacijo s protipoplavnimi ukrepi, je lani odtrgalo cesto. Protipoplavni kamnometi preprosto ne morejo zdržati. Preprosto je potrebna sprememba zakonodaje gradnje na poplavnih območjih."

Poudaril je še, da je podobno kot na Koroškem tudi na reki Savinji, kjer sanacijska dela sicer še zdaleč niso zaključena: "Reko so spravili v kanal, pohitri so tok, zato reka ne more zdržati." Dodal je, da ribiči ne nasprotujejo regulaciji: "Kjer je potreben beton, gremo do konca, kjer pa je prostor, pa je treba gledati v prihodnost, ne pa da so vsako leto potrebna popravila."

"Imamo denar, znanje in tehnologijo. Treba je gledati v prihodnost. Meni je vseeno, če zaradi prepovedi po poplavih v življenju ne ujamem več ribe, pomembno je, da bodo naši zanamci lahko uživali v naravi," je še povedal in dodal, da so bila najbolj poplavljen območja avgusta tudi najbolj naseljena, in tako dokazal nespametnost prekomernega omejevanja rek. Zaključil je z besedami: "Koliko si voda hoče vzeti, si bo vzela. Vidim, da moji sinovi in vnuki ne bodo videli niti delčka biotske pestrosti, prehranske varnosti, finančne stabilnosti, ki sem jo užival jaz. Ni problem, koliko denarja bo šlo za sanacije, ampak koliko moči bomo na poplavnih območjih vzeli vodi."

Sogovorniki so se strinjali, da ribiči upravičeno zahtevajo vključitev v vsako razpravo glede vodnogospodarskih posegov, predsednik RZS pa je poudaril, da si ribiči močno želijo aktivnega in tvornega sodelovanja pri vsakršni problematiki, ki zadeva življenje v vodi in njeni okolici. Poudaril je, da ribiči zahtevajo več sodelovanja pri načrtovanju vodnih posegov, obenem pa želijo biti pravočasno obveščeni z načrtovanimi poplavnimi ukrepi. Treba je pripraviti tudi primere dobrih praks izvajanja sonaravnih posegov v vodotoke in te prakse vnesti v programe NPK za vodovarstvene nadzornike. Obenem si Žaberl želi, da se ukrepi izvajajo čim bolj sonaravno, uporaba regulacij in betona pa naj bo po njegovih besedah zgolj tam, kjer je nujno potrebna. Kjer to ni, je nujno potrebno pustiti naravi, da ponovno zaraste brežine. Predsednik RZS je zaključil: "Treba je vzpostaviti ustrezen nadzor nad izvajanjem poplavnih ukrepov in preverjati, ali so bile dejansko upoštewane strokovne usmeritve Zavoda za ribištvo."

Besedilo in fotografije:
Niko Hari

25. MAJ 2024 - SVETOVNI DAN PREHODNOSTI VODA ZA RIBE SELIVKE – WORLD FISH MIGRATION DAY

Svetovni dan prehodnosti voda za ribe selivke – World Fish Migration Day je enodnevni dogodek, ki ga vsaki dve leti organizira World Fish Migration Foundation (WFMF) ali Svetovna organizacija za prehodnost rib selivk. Gre za globalen dogodek, saj na njem sodelujejo organizacije iz vsega sveta. To mu daje poseben pomen, ker se s tem problemom srečujemo povsod po svetu. Z njim organizatorji želijo izpostaviti življenjsko potrebo rib, da lahko prosto potujejo od dristišč do področij, kjer žive in se prehranjujejo, in nazaj, ter izboljšati razumevanje svetovne javnosti o pomenu migracije rib in o potrebi po zdravih rekah.

Prvič so organizatorji pripravili Svetovni dan prehodnosti voda za ribe selivke leta 2014. Zadnji dogodek je potekal leta 2022, ko je bilo organiziranih 473 dogodkov v 78 državah, vanj je bilo vključenih 3100 organizacij, sodelovalo je preko 70.000 udeležencev. Skupaj z objavami preko vseh vrst medijev je informacija o dogodku dosegla 200 milijonov ljudi. Z aktivnostmi, vezanih na dogodek, je bila zagotovljena prehodnost 1000 km voda.

Letošnji dogodek bo že šesti po vrsti, potekal pa bo 25. maja 2024. Organizatorji želijo, da se jim s svojimi dogodki pridruži čim več organizacij in državljanov po vsem svetu. Postavili so si zelo ambiciozne cilje. Želijo, da bi na ta dan letos potekalo:

- 600 dogodkov
- v 80 državah

- da bi dosegli 200 milijonov ljudi po vsem svetu
- da bi renaturirali in zaščitili 2.000 km rek.

Ugotovitve raziskav, ki v svetu spremljajo stanje rib selivk, so skrb zbujajoče. Kažejo, da so se populacije od leta 1970 zmanjšale kar za 76 %. Veliko rib, ki se selijo, je življenjsko ali vsaj lokalno ogroženih, ker jim je onemogočena prehodnost zaradi različnih pregrad v vodi, ki preprečujejo njihovo selitev. Številne ribje vrste, ki se selijo, so tako resno ogrožene. Težav rib, da izpolnijo svoj naravni življenjski cikel, je veliko. Večino jih povzroči človek s svojimi aktivnostmi. V Evropi prehodnost rek za ribe ovira 1,3 milijona ovir, ki jih je postavil človek. To so jezovi, zapornice in druge ovire, ki prekinajo naravni tok rek in predstavljajo oviro za prehod rib. Večina od 25.000 hidroelektrarn in številne od 10.000 pregrad za odvzem vode za različne druge namene po vsej Evropi niso primerno prehodne za ribe in vsako leto povzroče

V okviru Svetovnega dneva ribjih migracij 2024 bomo na RZS skupaj z RD Sevnica in WWF Adria izvedli dogodek – odstranitev jezua Kopitarna na potoku Sevnica. Svetovni dan migracije rib je dogodek, ki ga obeležujemo vsako drugo leto, namenjen pa je ozaveščanju ljudi o ogrožanju habitatov in drsti rib selivk, ki zaradi človeških dejavnikov ne morejo več izpolniti svojega naravnega poslanstva in zato njihovo število drastično upada – za kar 93 % v svetovnem merilu. Številne prečne pregrade, ki jih je zgradil človek v času industrijske revolucije, danes ne služijo več svojemu namenu, predstavljajo pa neprehodno oviro za ribe in druge vodne organizme. Na pobudo WWF se je začela kampanja odstranjevanja nefunkcionalnih jezov po celem svetu. V Sloveniji bo prvi tak dogodek odstranitev jezua Kopitarna, in sicer 25. maja v dopoldanskem času, na katerega bomo vabili vse uradne in nevladne organizacije. S tem dogodkom želimo vzpodbuditi prizadevanja k večji prehodnosti voda za ribe, k čemur nas ne nazadnje zavezuje tudi Evropska vodna direktiva.

smrt ogromnega števila rib, ko se te selijo navzgor in še več na poti navzdol. Posebej ribje vrste, ki potujejo na daljše razdalje, kot so evropske jegulje, lososi, jesetri in številne druge vrste, so v številnih rekah resno izčrpane ali celo na robu preživetja. Pri nas sta najbolj ogrožena podust in sulec. Kar 21.000 od 25.000 hidroelektrarn v Evropi so male hidroelektrarne (MHE), ki so še posebej neučinkovite. Te proizvedejo manj kot 1 % celotne proizvodnje

elektrike v Evropi. Hkrati pa blokirajo prehod 21.000 migracijskih poti in so krive za ekološko katastrofo velikih razsežnosti.

Kljub jasnim zahtevam v evropski Vodni direktivi o zagotavljanju ugodnega stanja voda se stvari na boljše še vedno premikajo zelo počasi ali pa se sploh ne. Prav zavedanje problema je bistven prvi korak, da bi lahko prišli do resničnih sprememb. Zato je nujno potrebno izboljšati razumevanje javnosti o pomenu migracije rib ter ozaveščati ljudi o pomenu prehodnosti rek in možnosti proste selitve rib. Treba je povečati zavest o potrebi po zdravih rekah, saj smo ljudje življenjsko odvisni od obeh.

Dogodki so namenjeni najširšemu krogu ljudi, vsem ljubiteljem narave, ribičem, predvsem pa še mladim, da bi jih že v mladih letih opozorili na pomen zdravih voda in življenja v njih. Med organizatorji dogodkov naj bi bile tako vladne organizacije, nacionalne in regijske ribiške organizacije, ribiška društva, nevladne naravovarstvene organizacije, kot tudi strokovne institucije in drugi organizatorji. Lokalni dogodki imajo za cilj, da ljudem v njihovem okolju omogočijo, da spoznajo življenjski pomen proste migracije rib pri opravljanju njihovih življenjskih funkcij. Ti dogodki so lahko zelo različne narave, kot so delavnice, predavanja, razstave, obiski ribjih stez, predstavitve lokalnih problemov, rušenje nefunkcionalnih pregrad na rekah, prikazi dobrih praks in podobno.

Organizatorji dogodka so prepričani, da lahko le s tesnim mednarodnim sodelovanjem in skupnimi aktivnostmi upamo, da nam bo uspelo obnoviti življenjski prostor rib selivk, ki so za ljudi izjemno pomembne, tako z okoljskega kot ekonomskega vidika.

Borut Jerše

Foto: Spletni vir

§ RIBIŠKA PALICA V OMOTU

Pred kratkim smo na RZS prejeli neobičajno pravno vprašanje: »Kako je treba razumeti zakonsko določbo, da mora biti ribiška palica za vodotokom spravljena v omotu, sicer se šteje, da lastnik izvaja ribolov?« Vprašanje je zanimivo s pravnega vidika, saj kot kaznivo opredeljuje že pripravljeno fazo storitve morebitnega kaznivega ravnanja – kršitve, kar je za kaznovalne določbe kaznivih ravnanj (kaznivih dejanj, prekrškov in disciplinskih prestopkov) neobičajno oz. se takšna zakonska tehnika uporablja zgolj izjemoma.

Neobičajna zakonska določba?

Zakon o sladkovodnem ribištvu v poglavju o ribolovu določa, kaj se šteje za ribolov, opredeli dolžnost posedovanja ribolovne dovolilnice in njeno vsebino, pravico dostopa do vode, ribolovni režim, ribiška tekmovanja in prepovedi ter zapovedi za izvajanje ribolova. Podrobneje ribolovni režim opredeljuje še podzakonski akt – Pravilnik o ribolovnem režimu v celinskih vodah. V prvi alineji tretjega odstavka 25. člena zakona zakonodajalec med prepovedmi zapiše: »Prepovedano je brez ribolovne dovolilnice ali posebnega dovoljenja imeti pri sebi v neposredni bližini ribolovne vode ribiške priprave, ki niso spravljene v omotu.« Zakonska določba je dejansko neobičajna, saj kot kaznivo predpisuje stanje, ko nekdo še ne izvršuje z zakonom določenih znakov prekrška – izvaja ribolov, temveč zgolj izkazuje namen protipravnega izvajanja ribolova.

Kaj pomeni omot ribiške palice oz. ribiške priprave?

Zakon uporablja neobičajen pravni pojem – omot, v katerem mora biti ribiška palica, sicer je imetnik ribiške palice, ki je izven omota v neposredni bližini ribolovne vode, v prekršku. Kaj se šteje za »omot«, lahko ugotovljamo skozi razlagalne pravne metode. Najprej poskusimo z gramatikalno razlago, ki izhaja iz jezikovne razlage pravnega pojma, ki ga uporablja zakonodajalec. V ribiškem slovarju avtorja Toma Korošca (RZS, 2018) ne najdemo razlage tega pojma. Avtor razlaga podoben pojem, ki pa se nanaša na omoto oz. omotico, ki je rastlinska omamna učinkovina, ki se vgneta v močnato krmo uporablja za krivolov (Ibidem, str. 163). Jezikovno razlago zato poiščemo v Slovarju slovenskega knjižnega jezika (SSKJ, spletna izdaja, 2014), ki omot knjižno opisuje kot ovoj, ovitek, kuverto, paket ali zavoj. Ugotovimo lahko, da z jezikoslovnega vidika izraz ni najbolj posrečen oz. ga je pravniško težko definirati v povezavi z nakazano prepovedjo oz. zapovedjo. Zato je smiselneje uporabiti razlagalno metodo po namenu zakonske določbe (*teleološka razlaga*). Namen zakonodajalca oz. predpisovalca je bil v preprečevanju morebitnega izvajanja nezakonitega oz. protipravnega ribolova. To je zakonodajalec udejanjil na

Ribiška palica v omotu

ta način, da je predpisal kaznivost že v fazi pripravljalnega dejanja, čeprav potencialni kršitelj še ni pričel izvrševati znakov prepovedanega dejanja protipravnega izvajanja ribolova. Preširoko tolmačenje določbe je omejil z opisom kraja posedovanja ribiške palice izven omota – to je »neposredna bližina ribolovne vode«. Zaključimo lahko, da se za omot šteje kakršenkoli ovoj, zavoj ali ovitek, v katerem se nahaja ribolovni pribor. Po navadi je to futrola ali posebna torba za prenašanje ribolovnega pribora.

Zakon tudi ne govori o ribiški palici, temveč navaja pojem, da je v neposredni bližini ribolovne vode brez ribolovne dovolilnice prepovedano imeti ribolovne priprave. To je vsekakor širši pojem od ribiške palice, ki obsega tudi druge vrste priprav za ribolov, kot so npr.: ribiška mreža, sak, vrša, puška za podvodni ribolov in podobno.

Namen takšne zakonske določbe?

Kot že zapisano, predstavlja navedena zakonska določba izjemo od splošne zahteve po nekaznivosti t. i. pripravljalnega dejanja. Kršitev zapovedane norme lahko po nastanku (*iter criminis*) razdelimo v štiri faze, in sicer:

- Gola misel – to je zgolj namen, da bo nekdo kršil zapovedano pravilo, ki ostane v mislih in glavi domnevnega kršitelja (npr. nekdo razmišlja o tem, da bi šel ribarit brez ribolovne dovolilnice);

- Pripravljalna dejanja – nekdo se prične pripravljati za izvedbo prepovedanega dejanja (prekrška), vendar pripravljalna dejanja sama po sebi še ne pomenijo izvrševanja

**BODI EKOLOG >
ODLOČI SE ZA ELEKTRONSKO
OBLIKO GLASILA!**

Tajniku vaše ribiške družine sporočite elektronski naslov in glasilo boste lahko kjerkoli in kadarkoli prebiral na telefonu ali računalniku.

SPOŠTOVANI BRALCI!

Če imate pravna vprašanja s področja ribištva, za katera ne najdete odgovora, jih pošljite na naslov glasiloribic.rzs@ribiska-zveza.si. Komisija za pravna vprašanja bo zanje poiskala odgovore, ki jih bomo nato objavili v glasilu.

znakov prekrška (npr. nabavi si ribiški pribor in ga prinese s seboj za ribolovno vodo in še ne izvaja ribolova);

– Poskus storitve – nekdo prične izvajati znake kršitve, vendar še ne pride do prepovedane posledice (npr. z veljavno ribolovno dovolilnico prične z izvajanjem ribolova, si protipravno poskuša prisvojiti ribo, ko pa zagleda ribiškega čuvaja, jo izpusti);

– Dokončano dejanje – storilec kršitve dokonča kaznivo ravnanje s tem, da doseže prepovedano posledico (npr. ribič upleni ribo, ki je v lovopustu; prepovedana posledica je neupravičena uplenitev nedovoljene ribe).

– Prva faza je vedno nekazniva, saj bi bilo ne samo neobičajno, temveč tudi nevarno za širitev kriminalne cone, če bi bili kaznovani za naše »hudobne« misli. Zadnja faza je vedno kazniva, saj smo z dokončanim dejanjem izvršili vse znake kaznivega ravnanja, vključno s prepovedano posledico. Vmesni fazi sta kaznivi, kadar zakon tako predpisuje. Predpisovanje pripravljanih dejanj je, kot sem že zapisal, izjema.

Kdaj se šteje, da so ribiške priprave spravljene v omotu in kdaj so izven omota?

Iz tega določila lahko zaključimo, da je treba imeti pri sebi ribolovno dovolilnico, kadar se nahajamo za vodotokom oziroma v neposredni bližini ribolovne vode, preden damo ribiško palico ali druge ribiške priprave izven omota. Po razlagalni metodi *argumentum at contrario* – razlogovanje po nasprotnem pa to istočasno pomeni, da lahko imamo pri sebi za ribolovno vodo ali v njeni neposredni bližini kate-rekoli ribiške priprave, spravljene v omotu, četudi nimamo oz. ne posedujemo ribolovne dovolilnice.

Odperto pa ostaja vprašanje, ali mora biti v ribolovni dovolilnici že vpisan datum ribolova, preden jo damo iz omota. Zakon namreč določa zgolj, da je prepovedano za ribolovno vodo oz. v njeni neposredni bližini prepovedano imeti ribolovni pribor oziroma ribiške priprave, ki niso v omotu, če nimamo ribolovne dovolilnice. Ne govori namreč o *veljavni* ribolovni dovolilnici, to pa je tista, ki vsebuje s pravilnikom določene podatke, vključno z vpisanim datumom izvajanja ribolova, če gre za večdnevno ali letno ribolovno dovolilnico.

Ribiške priprave izven omota

Ker ponavadi ribiških palic nimamo v omotu, temveč jih brez omota prevažamo v prevoznem sredstvu, bi bil najbolj pravi vrstni red opravil: najprej vpis datuma v ribolovno dovolilnico, nato damo palice oziroma priprave iz vozila, nakar pričnemo z izvajanjem ribolova.

Kaj sme storiti ribiški čuvaj, če zaloti nekoga v neposredni bližini ribolovne vode z ribiškimi pripravami, ki niso v omotu?

Dejansko nas seveda ribiški čuvaj praviloma ne bo kontroliral in prijavljal za kršitev, če imamo ribiške palice oz. priprave izven omota, še ne pričnemo z ribolovom in ravnokar vpisujemo datum izvajanja ribolova v ribolovno dovolilnico. Recimo, da bi bilo to dlakocepstvo, pa tudi pravna podlaga za kaznovanje ni popolnoma jasna.

Kršitelju, ki pa sploh ne poseduje ribolovne dovolilnice in se z ribiško palico oz. pripravami nahaja v neposredni bližini ribolovne vode, pa sme ribiški čuvaj, skladno z zakonskimi določili ZSRib, tretja alineja, 1. odstavka, 62. člena, takšen ribolovni pribor začasno zaseči (izvede začasen zaseg ribolovnega pribora). O zasegu mora imetniku izdati potrdilo o zasegu, iz katerega mora biti med ostalim specificirano, kakšen predmet oz. predmeti so bili imetniku odvzeti. S tem dejanjem bo ribiški čuvaj preprečil morebitno protipravno izvajanje ribolova, ribolovni pribor pa bo tudi dokaz v nadaljnjem prekrškovnem postopku. O dokončnem odvzemu ribolovnega pribora bo odločilo sodišče za prekrške.

Torej: imejte ribiške palice v omotu ali pa pridite za vodo, za vsak slučaj, z izpolnjeno ribolovno dovolilnico.

Besedilo in fotografiji: doc. dr. Miroslav Žaberl, predsednik komisije za pravna vprašanja

Uporabljeni viri:

Korošec, T., Ribiški slovar, RZS 2018.

Slovar slovenskega knjižnega jezika, spletna izdaja, 2014.

Zakon o sladkovodnem ribištvi, Ur. list RS, št. 61/06.

Pravilnik o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah, Ur. list RS, št. 99/07 in 75/10.

PO LANSKI UJMI POGUMNO NAPREJ

V zadnjih letih nam narava ni prizanašala. Vremenski ekstremi so vplivali na življenja ljudi, naravo, vodotoke in ribji živelj v njih. Suše, neurja, poplave ter na koncu še posegi v vodotoke izdatno vplivajo na življenje ob vodi in v njej. RZS, ribiške družine skušajo urediti, obvarovati vode, kolikor se le da. Tukaj pričakujejo ustrezno komunikacijo s pristojnimi ustanovami, ministrstvi, državo, ker le skupaj lahko ponovno uredijo vodotoke za novo ribjo populacijo. Škoda, ki so jo utrpeli nekatere ribiške družine, je ogromna, in trajalo bo leta, da se vrnejo v stare trnice. Na skupščini, ki je potekala 28. marca 2024 v Lukovici, je dr. Miroslav Žaberl, predsednik RZS, izpostavil lanske avgustovske poplave, ki so prizadele posameznike in ribiške družine. Sanacija še vedno poteka in še nekaj časa bo. Pohvalil je solidarnost in pomoč, ki so jo posamezniki, organizacije in ribiške družine prizadetim namenile v poplavah. Skupščine so se udeležili tudi predstavniki Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano: Ana Le Marechal Kolar, generalna direktorica Direktorata za hrano in ribištvo, Uroš Zgonec, vodja Sektorja za ribištvo, Jure Ušeničnik Schifferstein, svetovalec. Generalna direktorica Direktorata za hrano in ribištvo je izrazila zadovoljstvo, da je RZS na skupščino povabila tudi MKGP. Spregovorila je o spremembah, nanašajoč se na oprostitve plačila koncesij, in potrdila, da je Vlada RS sprejela program za odpravo posledic škode po poplavah v gospodarstvu. Izrazila je prizadevanje za korektno sodelovanje z ribiškimi družinami, ki jih MKGP vidi kot partnerje pri iskanju rešitev aktualne problematike.

Skupščine se je udeležilo 38 predstavnikov ribiških družin, ki so soglasno potrdili poročilo za leto 2023, finančno poročilo, poročilo nadzornega odbora ter sprejeli predlagano višino članarine za leto 2025. Na koncu so sledila vprašanja in pobude, izpostavili so predvsem težnjo po lažjem rokovanju z bazo Klen, ki bo tudi

Plaketi Ivana Franketa

deležna posodobitve. Na koncu je predsednik RZS podelil še Plakete Ivana Franketa, in sicer Mateju Šparovcu, Štefanu Zidanšku in Djordju Vučkoviću. Slednji se skupščine žal ni mogel udeležiti, a je priznanje vseeno prejel na občnem zboru svoje ribiške družine.

Matej Šparovec je že vrsto let član Ribiške družine Radovljica, prav tako član upravnega odbora ribiške družine, član nadzornega odbora ZRD Gorenjske, gospodar, ribiški čuvaj, ribogojec, član komisije RZS za ribiške izpite. Kot gospodar je izboljšal delo v ribogojnici in na področju ribiškega upravljanja, kjer je uvedel nekatere novosti, ki jih posodablja. Z ribogojstvom se ukvarja že 25 let, kjer je pri vzreji dosegel vidne uspehe na področju gojitve sulca, potočne postrvi in lipana. Je aktiven član skupine

Skupščine se je udeležilo 38 predstavnikov ribiških družin ter predstavniki MKGP.

Prejemnika priznanja Štefan Zidanšek in Matej Šparovec

Alpe-Adria, ki povezuje ribolovne revirje primorske regije z gorenjskimi, zlasti na področju turistične dejavnosti z vključenim ribolovom. Nprekinjeno je ribiški čuvaj že od leta 1991, 20 let pa že deluje kot inštruktor in stalni član komisije za ribiške izpite. V letu 2021 je prejel tudi priznanje občine Radovljica.

Štefan Zidanšek je član Ribiške družine Celje že od leta 1989. Bil je član različnih komisij – izobraževanje, delo z mladimi, ekonomsko-finančne, disciplinske. Vrsto let je bil podpredsednik RD Celje, od leta 2006 pa tudi predsednik RD in član upravnega odbora. V času njegovega predsedovanja so zgradili tekmovalne trase na Šmartinskem jezeru ter objekte pri ribogojnici Goričica. Aktivno je sodeloval z mestno občino Celje, veterinarskimi in inšpekcijskimi službami, turističnimi organizacijami, šolami in večjimi podjetji v regiji. V času njegovega predsedovanja je ribiška družina postala prepoznavna kot večji turistični športni dejavnik, saj revirji privabljajo vedno več tujih ribičev.

Djordje Vučković je član Ribiške družine Novo mesto od leta 1984, poznamo ga predvsem kot njenega predsednika, predsed-

Predsednik RZS, dr. Miroslav Žaberl, in Matej Šparovec

Predsednik RZS, dr. Miroslav Žaberl, in Štefan Zidanšek

Predsednik RZS med uvodnim nagovorom

nika RZD Dolenjske in podpredsednika RZS. Prepoznan je po odgovornem, preudarnem in visoko strokovnem delu. Ves čas se zavzema za zakonito, pošteno in trdo delo na vseh področjih delovanja ribiške družine in RZS. Pod njegovim vodstvom je RD Novo mesto razvijala in pridobivala ugled javnosti. Zastavljal je visoke in ambiciozne, a realne ter uresničljive načrte, ki jih je tudi realiziral. Uspešno je prepletal društveni del življenja RD s pridobitno dejavnostjo, ki je povezana z upravljanjem ribogojnice. Omogočil je številne investicije v RD. Je zelo dober poznavalec zakonodaje s področja sladkovodnega ribištva ter dobro razume zahteve in kompleksnost ribiškega upravljanja. Zagotavljal je tudi lastno gojitev rib za porabljanje. Uvajal je številne dejavnosti, s katerimi se je ribiška družina aktivno predstavljala v Sloveniji in izven nje, o čemer pričajo številni medijski prispevki. Veliko je prispeval tudi na področju dela z mladimi, sodeloval s šolami, povezoval RD z drugimi subjekti, ki delujejo v javnem interesu. Dva mandata je bil podpredsednik RZS, enega več pa član upravnega odbora RZS, kjer je uspešno vodil Komisijo za usposabljanja.

Uredništvo

IZ PRVOTNEGA OBUPA ZRASLI VOLJA IN MOČ ZA OBNOVO

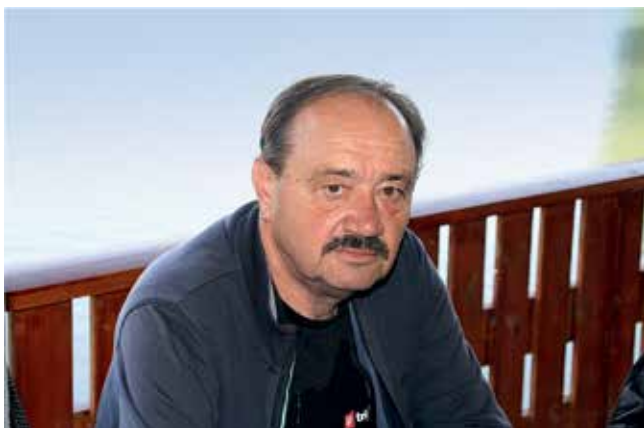
Ribiška družina Mozirje je bila ustanovljena leta 1955. Od prvega dneva samostojne poti so si njeni predsedniki z vsemi člani prizadevali za ohranjanje narave, s poudarkom na rekama Savinji in Dreti z mnogimi pritoki. V pristojnosti družine je celoten tok reke Drete, ki teče skozi Zadrebko dolino. Območje upravljanja reke Savinje pa se pričinja v Grušovljah, kjer stoji Grušoveljski jez, pa vse do Letuša, kjer meja z Ribiško družino Šempeter poteka pod letuškim mostom. Sem spadajo tudi mnogi pritoki, ki so jih ribiči skozi leta varovali in obravnavali kot gojitvene potoke. Slednji so bili vedno bogati, tako z vodo kot s hranilnimi snovmi, s pomočjo katerih je riba dobro rasla in se razvijala. Z večjimi problemi pa so se mozirski ribiči, na čelu katerih je dolgoletni predsednik Milan Kojc, začeli ukvarjati leta 2022, ko je Slovenijo, s tem pa tudi Zgornjo Savinjsko dolino, opustošila huda suša. Gojitveni potočki so presahnil, Dreta in Savinja pa sta bolj kot ne ostali brez vode. RIBE so ostale brez kisika in brez pravih možnosti za preživetje. Seveda je bil takrat za več mesecev zaprt ribolov. Seveda za ribiče, tako domače kot tuje. Ne pa za plenilce, kot so kormoran, čapla in vidra, ki so desetkale ribji življenj v redkih tolmunih, kjer se je za silo še zadrževal.

Leto 2023 so mozirski ribiči začeli bolj optimistično. V upanju na boljše sezono so se marca podali na očiščevalne akcije, na katerih so po večini očistili nabrežja Drete in Savinje. Vsakoletne akcije so dajale dobre rezultate, saj je odpadkov iz leta v leto manj, vse manj je plastike in silazne folije, ki je na tem območju res hud problem. A z leti, kot rečeno, se je

stanje bistveno izboljšalo in rezultati akcij so bili resnično vidni. Ob tem, da občani prevečkrat pozabljajo, da smo ribiči v prvi vrsti okoljevarstveniki, ki skrbijo za naravo, njeno čistočo in lepoto. Vse prevečkrat pa smo ribiči tisti, ki hodimo za vodo zgolj zavoljo ribolova. Res je smiselno na tem mestu vprašanje, kdo bi z obrežij rek vsako leto znosil na stotine vreč odpadkov, če jih ne bi ravno mi ribiči. Drži dejstvo, da je v lanskem letu sezona ribolova trajala samo do 4. avgusta in do poplav, a zbrani podatki do takrat povedo marsikaj. Okoli 250 članov Ribiške družine je do takrat, torej med 1. marcem in 4. avgustom, v povprečju izkoristilo zgolj štiri ribolovne dni in uplenilo v povprečju dve ribi. Ribiči tako več časa preživijo ob vodi zaradi čiščenja kot pa ribolova.

Poplava 4. Avgusta uničila domala vse

Mozirski ribiči so 4. avgusta zjutraj ostali dobesedno brez vsega. Deroča Savinja je pred sabo rušila domove, kmetije, infrastrukturo. Mozirski gaj, ob katerem je domovanje RD Mozirje in ribnik, je zalila voda do neprepoznavnosti. Uničeni so bili vsi spodnji prostori, vključno s pisarno in arhivom. S tem so ribiči ostali brez svoje zgodovine, vsaj kar se papirjev tiče. Iz ribnika je odplavilo vse ribe, vanj pa je vodna ujma odložila okoli 3.000 kubičnih metrov mulja. Prizori prvih dni so bili res strahoviti. Ljudje, domačini in prostovoljci od blizu in daleč, so dobesedno hodili po ribah, ki so ležale v mulju med hišami, po travnikih, sadovnjakih, kleti so jih

Dušan Žunter (foto: B. Kanjir).

Bregovi Drete so prešešani z blagi vider (foto: B. Kanjir).

Ribiči RD Mozirje na očiščevalni akciji

Milan Kojc (foto: B. Kanjir).

Ribiški dom Mozirje in pred njim ribnik, 4. avgusta 2023 (foto Darko Bele)

Na ribniku ob ribiškem domu že potekajo tekmovanja, na fotografiji regijsko mladinsko, 6. 4. 2024 (foto: B. Kanjir).

Miroslav Žaberl na očiščevalni akciji ob Dreti (foto: B. Kanjir).

bile polne. Ob tem je Milan Kojc, predsednik RD Mozirje, dejal: »Ko sem prišel prvi dan do našega ribiškega doma, sem dobil občutek, da lahko vse skupaj zapremo in končamo. Nemogoče je, da to, kar se je zgodilo, ribiška družina preživi. Šele po par dnevih sem dobil občutek, da pa bomo morda s pomočjo mnogih deležnikov vendarle preživeli. S pomočjo ljudi, ribičev, občin, različnih gospodarskih subjektov in države. Sicer doslej s strani države nismo še ničesar dobili, plačati smo morali tudi koncesijo. Se pa sedaj stvari bolje odvijajo in izgleda, da bomo vsaj to dobili vrnjeno. Ribiči naše družine so pokazali veliko pripadnost družini, ostali so člani, ne glede na okrnjene možnosti ribolova. Smo pa takoj pristopili k sanaciji ribnika, ki je bolj kot ne sedaj že v funkciji. Vanj je naseljen ribji živelj in ribiči ob njem zelo uživajo. Prav tako smo izvedli že nekaj tekem. Pojavilo se je tudi že nekaj gostov, ki skupaj z našimi ribiči lovijo večinoma v Dreti. Vanjo se tudi sedaj več vlaga, medtem ko se v Savinjo ne. Dokler bodo v njej delovni stroji, to tudi nima smisla.«

Ribiči so skupaj s prostovoljci in mehanizacijo takoj pristopili k sanaciji po poplavih. Na čelu ekipe je bil vsak dan in cele dneve gospodar družine Dušan Žunter. Pod njegovim vodstvom so se dnevno izvajali različni ukrepi, ki so vodili k temu, da je sedaj Ribiški dom Mozirje znova urejen in v funkciji. Prav tako okolica in vodotoki, ki, kot je dejal Kojc, že nazaj privabljajo goste, ribiče iz tujine. Par mesecev po poplavih se je vodstvo družine skupaj z Zavodom za ribištvo odločilo za izvajanje monitoringa. Zainteresirani ribiči so tako pred ribolovom prejeli vprašalnike, na katere so ob ribolovu zapisovali svoja opažanja o vrstah in številu rib ter mestih, kjer so ostale. Prav tako je bil izveden monitoring ob lovu sulca v zimskih mescih. Rezultati so okvirno pokazali, da je v Savinji, ki je bolj alpskega značaja in deroča, ostalo približno 30 odstotkov rib, v Dreti, ki je bolj lena in ima več ovinkov, pa približno polovica. Ob tem, da je mnogo rib od teh, ki so ostale, tudi poškodovanih. Dušan Žunter, gospodar RD Mozirje, pravi: »Pregledali smo naše vodotoke in ugotovili, da so pritoki skoraj popolnoma uničeni. Bili so uničeni že leta 2022, razen enega od 38, zaradi suše so bili onesposobljeni in se v njih ni dalo gospodariti. Poplava pa je naredila največjo

škodo v Savinji, v njej sedaj tudi ni ribolova zaradi sanacijskih del. Dreta je bila prizadeta manj, zato smo se v sodelovanju z Zavodom za ribištvo dogovorili, kako bo tam ribolov potekal. Nekako moramo obdržati naše člane. Smo pa imeli doslej že dve očiščevalni akciji v mesecu marcu, dve bosta še v aprilu. Lotili smo se predvsem Drete, saj tam ni bilo potrebnih toliko posegov s stroji. Ocenjujem, da smo je očistili okoli 80 odstotkov. Na akcijah je bilo doslej prisotnih 141 ribičev, odnešenih pa preko 500 vreč smeti. Seveda pa so tu še večji kosovni odpadki, ki ne gredo v vreče. Tu se je dobro pokazalo sodelovanje z občani, saj smo 16. marca na največji skupni akciji smeti odvažali tudi s traktorji in podobnim. Tega je bilo res ogromno. Ribji živelj je utrpel enormno škodo, škodljivci pa seveda veliko manj. Vemo, da je do aprila prisoten kormoran, celo leto je tu čaplja, ki nam je večino tega, kar je ostalo v manjših potokih, spraznila. Obenem se je vidra naselila in obdržala na tem območju. Škoda zaradi nje je ogromna, saj ima dobre pogoje za razvoj in razmnoževanje. Opažamo, da je bilo pred leti v naših rekah ogromno mreže, slednja pa sedaj vztrajno izginja. Vidra se je lotila tudi večjih rib, kot so sulci. Tudi na meter in večjih primerkih so njeni ugrizi. Žal pa je tako zaščiten, da si ne moremo nič pomagati.«

Na očiščevalni akciji, ki je z ribiči združila tudi Zgornjesavinjčane, in je potekala 16. marca, je sodeloval tudi dr. Miroslav Žaberl, predsednik Ribiške zveze Slovenije. Ob tem je dejal: »Živim v Malih Braslovčah in sem bil tudi sam poplavljenec. Živim tik ob Savinji in tisti dan je bila res katastrofa. Hišo sem imel poplavljen v višini metra in 80 centimetrov, odneslo nam je dva avta. Za ljudi, ki živimo ob reki, je bilo res hudo. Z vidika ribičev in ribjega življa pa je bila situacija, ki se je potem dogajala, še hujša katastrofa. Vedeli smo, da je veliko rib odneslo, veliko jih je pobilo, ležale so po travnikih in lahko smo jih rešili bolj malo. Kar smo se pa ribiči najbolj bali, in to upravičeno, pa so bili poplavalni ukrepi. Vsaj tisti prvi mesec se je dogajal pravi divji zahod. V vodo so šli težki gradbeni stroji, ljudje, ki niso vedeli, kako se sme posegati v vodotoke, da ne uničiš še tistega, kar je ostalo. V obnovitvenih ukrepih ribiči zahtevamo in želimo, da smo zraven. Morali bi biti zraven pri načrtovanju, pri izvajanju in potem pri nadzoru. Žal so dogovori z državo stekli, prisluhnilo so nam, ampak daleč nismo prišli. Sploh ribiške družine ob Savinji dokazujejo, da je najbolj pomembno neposredno operativno sodelovanje z deležniki, ki posegajo v vodotok. To je območna enota Direkcije za vodo, potem je koncesionar, ki ima pravico posegati v vodotoke, Zavod za varstvo narave in Zavod za ribištvo. V tem predelu so se dobro dogovorili in kolikor sam vidim, delajo dobro. Današnja akcija pa v bistvu dokazuje, kako pomembno je sodelovanje ribičev s civilno družbo. Akcija je izjemno dobro organizirana, poteka po načrtih, ljudi je ogromno in vsaj očedili bomo to našo reko Savinjo.«

Ribiči RD Mozirje bodo obstali in nadaljevali s svojim poslanstvom. Po avgustovski poplavi so pokazali, da jim je mar, kje živijo in kako živijo. Tudi zato so strnili vrste in se lotili sanacije. Slednja bo dolgotrajna, trajalo bo dolga leta, da bo ribji živelj zopet na nivoju, kot je bil pred lanskim avgustom. Narava pa se tudi ne da, bregovi rek, tako Drete kot Savinje, bodo znova oživelj in ozeleneli, ribiči pa ob tem obljublajo, da ji bodo priskočili na pomoč in jo razbremenili. Tudi z udeležbami na očiščevalnih akcijah, po katerih je podoba obrežij vsako leto bolj sveža in lepša.

Benjamin Kanjir

KAM PLUJE MEDNARODNA TEKMOVALNA BARKA?

Svoj čas sem bil navdušen tekmovalcev v lovu rib s plovcem v slovenski prvi in drugi ligi. Dolga leta sem bil tudi vodja tekmovalne ekipe. Prav tako sem bil med tistimi, ki so pred približno štiridesetimi leti branili tekmovalce pred napadi članov uredniškega odbora in izdajateljskega sveta glasila Ribič. Za potrebe RZS sem celo iz francoščine v slovenščino prevedel FIPS-ove mednarodne tekmovalne pravilnike.

Vse to sem uvodoma napisal zato, ker si nikoli nisem mislil, da bom nekoč nergal, da je ribiških tekmovalcev preveč. K pisanju me vzpodbudila ostra kritika v francoski reviji InfoPêche, namenjena predsedniku FIPS Claudiju Matteoliju. Kritika se začne z retoričnim vprašanjem: »Kdaj bo gospod Matteoli končno spoznal, da kopičenje mednarodnih tekmovalcev ne bo rešilo problemov tekmovalnega ribolova?«

Tudi sam sem prepričan, da mogoče res pretiravajo. Pred dvema letoma so k obstoječim prvenstvom dodali še svetovno prvenstvo prosti stil, lansko leto ribolov s krmilnikom (angl. *feeder*) master, nato ribolov s krmilnikom za mlade, v kratkem pa namerava ustanoviti še disciplino ribolov s krmilnikom za ženske.

Če prištejemo k tem tekmovalcem še evropsko prvenstvo, imamo torej trenutno – reci in piši – kar 14 mednarodnih prvenstev na leto!?

Seveda so za močno zvišanje mednarodnih prvenstev zaslužni tudi sami tekmovalci. V mladih letih so nastopali na najelitnejših mednarodnih tekmovaljih v lovu rib s plovcem. Ko pa so prišli v zrelejša leta, bi radi vseeno še naprej tekmovali. Zato je bilo zanje dobrodošlo uvajanje tekmovalnj master (mlajši veteran), veteran ter *feeder*.

Z uvedbo tekmovalnj ribolova s krmilnikom, kjer je namesto plovca krmilnik, je število svetovnih prvenstev zelo naraslo. Za ta tekmovalnja je potrebna cenejša oprema, manj krme, prav tako je mogoče ujeti tudi večje ribe. Na ta način je možnost za uspeh na tekmovalju večja tudi za starejše tekmovalce.

Mnoge ribiške zveze v Evropi seveda finančno niso sposobne poslati svojih tekmovalcev na vsako svetovno ali evropsko prvenstvo. Vpisnina za tekmovalnja nacij, klubov in žensk znaša trenutno 1300 evrov. 1200 evrov je potrebno odšteti za mastere in veterane, 1250 evrov pa za prijavo treh ekip mladih.

Če prištejemo k temu še stroške prevoza, bivanja, prehrane, nabave vab in krme, letijo stroški v nebo.

Zato v posameznih državah skrbno izbirajo udeležbo na mednarodnih prvenstvih. Običajno se odločijo za najbolj prestižno tekmovalje ali pa tisto, ki je najbližje, oziroma kjer so življenjski stroški najnižji.

Znak za alarm je bilo zadnje svetovno prvenstvo nacij v lovu rib s plovcem v Španiji. Dolgi dvajset let je na tem prvenstvu vedno sodelovalo okrog 40 držav. V Španiji pa jih je bilo samo 23. Manjkale so na primer Poljska, Romunija, Irska, Bosna in Hercegovina, baltske države (Estonija, Litva, Latvija), Švedska, Avstrija itd. Pohvalno pa je, da so se ga udeležili naši tekmovalci.

Nasprotno pa se je svetovnega klubskega prvenstva v lovu rib s plovcem na Poljskem, kjer so bili stroški bivanja in nabave vab manjši, udeležilo rekordnih 36 ekip. Vsaka država je lahko namreč sodelovala z dvema ekipama. Naših ekip tam ni bilo. Na spletu sem si ogledal omenjeno prvenstvo in me je kar stisnilo pri srcu, ko sem tam namesto naših videl samo smejoče obraze tekmovalcev ekip Čakovca in Varaždina.

Toda dandanes je denar sveta vladar. Tudi če se na državnem prvenstvu uvrstiš v ekipo za svetovno prvenstvo, to še ni garancija, da boš nanj tudi šel. V mnogih državah namreč ugotavljajo, da izbira

tekmovalcev ne poteka več na osnovi njihovega znanja, ampak po tem, kako so finančno močni in na kakšen način lahko tudi osebno pokrivajo del stroškov.

Predlagam, da glasilo Ribič vsako leto objavi rezultate in komentarje za mednarodnih tekmovalcev za preteklo leto. Objavlja namreč samo tiste, ki se jih udeležijo naši tekmovalci. Teh pa je vedno manj.

Oglejmo si podatke za leto 2023:

Rezultati ribolova s plovcem:

Na svetovnem prvenstvu nacij v lovu rib s plovcem 9. in 10. septembra 2023 v Španiji je zmagala ekipa Srbije pred Anglijo in Francijo. Slovenija je bila enajsta. Srbi so tako obranili prvo mesto s prejšnjega svetovnega prvenstva. To je nazadnje uspelo ekipi Anglije v letih 2005 in 2006.

Svetovni prvak je postal Španec Esteve Martinez, drugi in tretji pa sta bila Angleža James Dent in Sean Ashby.

Na svetovnem prvenstvu v lovu rib s plovcem nacij za ženske 26. in 27. avgusta 2023 v Apatinu v Srbiji je zmagala ekipa Hrvaške pred Italijo in Poljsko. Svetovna prvakinja je postala Angležinja pred Poljakinja in Hrvatice.

Na svetovnem klubskem prvenstvu v lovu rib s plovcem 22. in 23. julija na Poljskem je zmagal italijanski klub Lenza Emiliana Tubertini pred kluboma iz Češke in Nizozemske.

Slovenci pa smo ponosni na rezultate svetovnega prvenstva master (mlajši veterani), ki je bilo 26. in 27. maja 2023 v Toulou v Franciji. Tam je naša reprezentanca zasedla 3. mesto, tretji na svetu pa je bil tudi Petar Dimitrovski. Prva je bila ekipa Madžarske, druga pa Češke. Med posamezniki pa sta bila pred Dimitrovskim Čeh in Madžar.

Na omenjenem prizorišču sta potekali tudi svetovni prvenstvi veteranov in invalidov.

Med veterani je zmagala ekipa Madžarske pred Poljsko in Hrvaško. Med posamezniki pa so bili najboljši Madžar, Hrvat in Poljak.

Med invalidi pa so prva tri mesta zasedle ekipe Madžarske, Hrvaške in Italije. Med posamezniki pa so bili najboljši Francoz, Anglež in Hrvat.

Na svetovnem prvenstvu mladih na Portugalskem 5. in 6. avgusta 2023 so med U-15 ekipno zmagali Francozi pred Portugalci in Madžari. Med posamezniki pa sta bila Portugalca prvi in tretji, Francoz pa drugi.

Pri mladih U-25 pa je zmagala Italija pred Francijo in Madžarsko. Svetovni prvak in tretji sta postala Francoza, srebrno kolajno pa je osvojil Madžar.

Na evropskem prvenstvu 24. in 25. junija 2023 na Madžarskem pa je zmagala Slovaška pred Madžarsko in Poljsko. Med posamezniki so bili najboljši Slovák, Anglež in Madžar.

Oglejmo si še rezultate v lovu rib s krmilnikom:

Na svetovnem prvenstvu nacij 8. in 9. julija 2023 v Beli Crkvi v Srbiji je ekipno zmagala Madžarska pred Nizozemsko in Anglijo. Med posamezniki so bili zmagovalci Belgijec, Latvijec in Nemec.

Na svetovnem klubskem prvenstvu 22. in 23. aprila 2023 na Irskem pa sta bila prvi in tretji irska kluba, drugi pa je bil klub iz Nemčije.

Če na koncu pogledamo še število osvojenih medalj v letu 2023, vidimo, da je bila najboljša Madžarska z 12 medaljami (5 zlatih, 4 srebrne in 3 bronaste). Druga je bila Anglija z 10 medaljami (3 zlate, 5 srebrnih in 2 bronaste), tretja pa Francija z 8 medaljami (3 zlate, 2 srebrni in 3 bronaste). Slovenija je z dvema bronastima kolajnima zasedla 13. mesto.

Mag. Andrej Janc

VELIK USPEH 13. MEDNARODNEGA SEJMA LOVSTVA, RIBIŠTVA IN AKTIVNOSTI V NARAVI

Na trinajstem Mednarodnem sejmu lovstva, ribištva in aktivnosti v naravi v Gornji Radgoni se je na več kot 9000 kvadratnih metrih predstavilo 170 razstavljalcev iz trinajstih držav. Ribiška zveza Slovenije se je skupaj z lokalnimi ribiškimi družinami in Sportanglers Community of Alpe-Adria - SCAA predstavila v najširši in najatraktivnejši obliki doslej.

Sejem, namenjen lovcem, ribičem, kinologom in vsem, ki prisegajo na aktivnosti v neokrnjeni naravi, je privabil tako številne prodajalce opreme in oblačil kot tudi ponudnike destinacij za ribiški, lovski in ostali turizem na prostem. Poleg tega je sejem pospremljalo tudi večje število tekmovalnih in družabnih dogodkov.

Ribiška zveza Slovenije je na sejmu dala poudarek lovu krapovcev in plenilk, torej ribje vrste, ki so med ribiči daleč najbolj priljubljene. Še bolj pa so se razstavljalci ribiških družin in zveze osredotočali na delo z mladimi in na izobraževanje ribiškega podmladka. Zato so tudi mladi obiskovalci dobili največ pozornosti. Tisti najmlajši iz radgonskega vrtca, ki so nas obiskali prvi dan, so se razveselili balonov, nekoliko starejši pa so se preizkusili v "ribolovu na suhem." Številnim je uspel tudi kakšen ulov, komisija za delo z mladimi pa je za vse pripravila praktične nagrade, ki so obenem poučevale mlade bodoče ribiče in njihove starše o športu.

Gotovo so za največjo atrakcijo v skupnem razstavljalnem prostoru poskrbeli tovariši iz ribiške družine Gornja Radgona, ki so organizirali velik bazen in v njega tisti konec tedna naselili številne domorodne in nekaj tujerodnih vrst rib.

Gotovo je ključni cilj Ribiške zveze bil ta, da se čim več ribičev in ljubiteljev narave udeleži strokovnega posveta, ki smo ga organizirali drugi dan sejma. V drugi dvorani je tekom triurnega posveta bilo za nekaj časa stolov celo premalo, zanimanje ribičev in strast govorcev do sonaravne sanacije vodotokov po poplavih pa nas pri RZS neizmerno veseli. Med govorce posveta, ki ga je vodil predsednik RZS **dr. Miroslav Žaberl**, so se zvrstili **Franc Bogovič**, **Boštjan Štefci**, **Peter Valič**, **mag. Aljaž Jenič** in **mag. Blaž Mozetič**.

Še posebej gre pozdraviti aktivno sodelovanje pri razpravi nekaterih ribičev in funkcionarjev ribiških družin, ki so vsak po

Razstavni prostor RZS

Ekipa kuharjev Skupnosti za športni ribolov Alpe Jadran (foto: Marijan Gaber)

Ekipa kuharjev ZRD Maribor (foto: Marijan Gaber)

Ribiče so obiskali tudi najmlajši

Skupinska fotografija predstavnikov ribiških družin in predstavnikov RZS, ki so sodelovali na sejmu.

Bazen z ribami je bil deležen največ zanimanja

Janez Erjavec, predsednik uprave Pomurskega sejma, Marko Lotrič, predsednik Državnega sveta, predsednik RZS, dr. Miroslav Žaberl, in vinska kraljica, Sanja Ferjančič, so si z zanimanjem ogledovali ribe.

Gojko Škorič med kuho brodetja iz krpa (foto: Marijan Gaber)

svoje osvetlili problematike na lokalnih vodotokih. Tako so se glavnim govorcem v sklepnem delu pridružili še **Gregor Križnik** (RD Ljubno ob Savinji), **Rajko Zajc** (RD Medvode) in **Vlado Drvarič** (RD Gornja Radgona). Predsednik zveze, dr. Miroslav

Žaberl, je tako posvet kot same napore ribičev na sejmu označil kot uspešne: »Na sejmu smo uspešno predstavili in promovirali slovensko sladkovodno ribištvo. Veseli nas sodelovanje pomurskih ribiških družin in pa dejstvo, da je organizatorju uspelo privabiti nekaj razstavljalcev ribiške opreme. Na posvetu smo opozorili na trenutno za vodotoke in ribji življenjski prostor najbolj perečo poplavalno problematiko. Bili smo slišani, upam da bomo tudi uslišani.«

Marko Krajnc, predsednik Komisije za promotivne aktivnosti, sejem ocenjuje: »Na tokratnem sejmu smo v organizacijskem smislu in posledično glede samega obiska ribičev, mladih, drugih obiskovalcev našega razstavnega prostora naredili velik korak naprej. Že samo dejstvo – da so bili z obiskom na sejmu zadovoljni tako razstavljalci in prodajalci ribiške opreme kakor tudi sam Radgonski sejem, ki je beležil do sedaj daleč najštevilčnejši obisk – nam pove, da smo organizirali res lep in zanimiv sejem. Ne smemo pozabiti prizadevnosti vseh akterjev, ki so pripravljali vse tri dni ribjo kulinariko, ki je prav tako navdušila. Posebna pohvala pa gre članom RD Gornja Radgona na čelu s predsednikom Igorjem Vajsom in vsem preostalim predsednikom RD, ki so sodelovali na razstavnem prostoru: RZS, ZRD Maribor, Ribiško društvo Rače, Gojcu in Borutu.«

Niko Hari

RIBIŠKA DRUŽINA LJUTOMER

RD Ljutomer je bila ustanovljena leta 1953. Povprečno je včlanjenih 400 ribičev, od tega je 300 aktivnih in ostalo razliko dopolnjujejo mladi ribiči.

Dejavnost družine je usmerjena v zadovoljevanje potreb članov, ribogojstvo in turistični ribolov. Za porabljanje ribolovnih voda vzrejajo ribe v lastnih gojitvenih ribnikih v Podgradju. Vodotoki so poseljeni s ciprinidnimi vrstami rib, med katerimi prevladujejo klen, podust, mrena, ploščič, smuč in ščuka. V akumulaciji in gramoznicah pa so najpogostejši krapovci in roparice.

Osrednji center ribolovnega turizma razvijajo na kompleksu Gezovih jam na Moti pri Ljutomeru, kjer so lastniki 14 ha vodnih in obvodnih površin z zgrajeno potrebno infrastrukturo, vključno z domom ribičev, v katerem pa je tudi gostinska dejavnost, gostilna Trnek. Turističnemu ribolovu sta namenjena dva ribnika v skupni velikosti 2 ha, od tega je eden namenjen ribolovu po načelu ujemi in spusti.

Za turistični ribolov je zanimivo tudi akumulacijsko jezero Gajševci s svojimi 68 ha vodne površine, kjer se nahajajo tudi kapitalne ribe: tako krapovci kot roparji (somi, smuči).

Osnovni podatki

NASLOV: Mota 76, 9240 Ljutomer

SPLETNO MESTO: <https://www.rd-ljutomer.si/sl/>

ELEKTRONSKI NASLOV: rdljutomer1953@gmail.com

Stanje članstva v RD na dan 22. 4. 2024

Kategorija	Število članov
Polnoletni	257
Pripravniki	24
Mladi, študenti	7

Ribolov

Ribolovni okoliš naše RD se razprostira v teritorialnih mejah občin Razkrižje, Križevci, Ljutomer, Razkrižje in Veržej.

Zajema povodje reke Mure od kroškega broda do meje z Republiko Hrvaško in reko Ščavnico s pritoki od mosta v Žihlavi do reke Mure. V tem prostoru gospodarimo tudi z vsemi gramoznicami kakor tudi z akumulacijo Gajševci. Skupno je 234 ha vodnih površin.

Revirji

Ribolovne vode so razdeljene v tri revirje:

Babinci

Buncani

Gajševci

Gezove

Izliv Ščavnice v Muro

Jezero 1

Mura

Krapje

Rokav reke Mure

Križevci

► Reka Mura s pritoki

V prvi revir spada reka Mura s pritoki.

V tem revirju upravljamo z reko Muro in njenimi vodotoki ter mravicami in se razteza od kroškega broda do meje z Republiko Hrvaško.

V Muri prevladujejo predvsem naslednje ciprinidne vrste rib: klen, mrena, podust, ploščič, bolen, smuč in ščuka.

Posebnosti: Na vodotoku je roparja dovoljeno loviti le na umetno vabo.

► Akumulacija Gajševci z reko Ščavnico

Akumulacija Gajševci se nahaja v območju istoimenske vasi Gajševci ter vasi Grabe ter je oddaljena približno 6–7 km od naselja Ljutomer.

V celoti zajema 68 ha vodne površine, od tega pa je za ribolov izvzetih 8 ha varstvenega območja (drsišča), ki je označeno z obvestilnimi tablam.

Reka Ščavnica spada v naše območje od naselja Žihlava do izliva v reko Muro na Gibini.

Jezero Gajševci je naseljeno z naslednjim ribjim in ostalim življenjem:

som, ščuka, krap, ploščič, klen, zelenika, smuč, ostriz, srebrni ko-

reselj, rdečeočka, rdečeperka, sončni ostriz, beli amur, ameriški somič, linj, koreselj, okun, školjke, rak jelševce, zelena žaba.

Posebnosti/zanimivosti: Jezero je letno večkrat uporabljeno za različne ribiške tekme – tako občinske kot državne in vključujejo tekme s plovcem, pa tudi tekme z obtežilnikom.

Posebej je primerno za lov športnih ribičev, saj je tu že ne malokdo ulovil kapitalnega krapa in soma nad 20 kg ali tudi ščuko in smuča nad 10 kg.

Na jezeru je prepovedan ribolov iz čolna, prav tako je prepovedan ribolov in krmljenje s pomočjo daljinsko vodenih in vseh drugih plovil. Krmljenje je dovoljeno le z obale.

Jezero je tako zanimivo kot dobro mesto za ribolov ter tudi za ostale, ki ga zaradi svoje lege koristijo za športe na vodi (surfanje) ali pa vsaj za čudovit sprehod ob njem.

► Vse gramoznice

Pod vse gramoznice so mišljene naslednje:

gramoznica Babinci, gramoznica Bunčani, gramoznica Boreci, gramoznica Krapje, gramoznica Mota (gezove jame) oz. jama GOLNIK in SIGET (C&R), gramoznica Veržej, gramoznica Razkrižje

Zanimivosti/posebnosti:

Gramoznici Babinci in Krapje sta še vedno aktivni glede izkopa gramozna in se tako vsako leto širita in poglobljata.

V omenjenih gramoznicah živijo kapitalni krapi, amurji, somi, ščuke, smuči in ribji drobiž, vendar pa je ribolov v njih zaradi velikih globin, globokih tudi nad 15 m, otežen.

Ribogojnica

RD Ljutomer v Podgradju poseduje 6 ribnikov v skupni površini 7,20 ha.

V njem se za lastne interese in za interese drugih RD vzgaja predvsem naslednja vrsta rib:

krap, ščuka, smuč.

Zaradi ogroženosti pa se dodatno vzgajajo tudi linj, ostriz in ostale vrste rib, za katere ocenijo, da je to nujno potrebno.

Uredništvo,

povzeto po spletni strani RD, foto: arhiv RD

ZMAGA JE ŠLA V NEMČIJO

Letos se je muharsko-vezalska komisija pri RZS, kot vsako leto poprej, sestala konec februarja ter ocenila izdelke, ki so jih posamezniki poslali za 37. odprto prvenstvo Slovenije za najboljšo umetno muho, ki hkrati šteje tudi za jubilejno 25. državno prvenstvo v vezanju umetnih muh.

Letos smo na RZS prejeli 46 vzorcev, ki jih je poslalo 22 vezalcev iz 8 držav. Sodelovali so vezalci iz Nemčije, Španije, Italije, Srbije, Švice, Češke, Rusije in seveda Slovenije. Veseli nas dejstvo, da je povprečna kakovost prejetih muh na visokem nivoju. V primerjavi z lanskim letom se je količina prejetih muh nekoliko povečala, pogrešamo pa udeležbo vezalcev iz nam bolj oddaljenih držav, prav tako pa večjo udeležbo domačih mojstrov!

Med udeleženci letošnjega natečaja se je najbolje odrezal

Christian Kölle iz Nemčije, ki se je natečaja zelo uspešno udeležil že prejšnje leto. Zmagal je v kar treh kategorijah. Po točkah mu je »za ovratnik dihal« Manuel Chapa Martin iz Španije, ki mu je uspelo osvojiti najboljšo mesto v kategoriji realizem.

V državni razvrstitvi so slavili: Jure Bratkovič v dveh kategorijah ter Miha Sternad in Saša Mehmedika, vsak v eni.

Najbolje ocenjena muha letošnjega natečaja je ličinka Ephemera danica nymph, katere avtor je Christian Kölle, in je prejela 382 točk od 400 možnih.

Kategorija suhe muhe:

1. 379 Christian Kölle, Nemčija // Egg-laying floating sally
2. 358 Miha Sternad, Švica // Axe (1. v državni razvrstitvi)
3. 351 Manuel Chapa Martin, Španija // October Caddis
4. 345 Jure Bratkovič, Slovenija // Egg-laying Mayfly (2. v državni razvrstitvi)
13. 3. 271 Martin Šircelj, Slovenija // Zelenka (3. v državni razvrstitvi)

Egg-laying floating sally

Axe

October Caddis

Kategorija ličinke:

1. 382 Christian Kölle, Nemčija // Ephemera danica nymph
2. 369 Manuel Chapa Martin, Španija // Nymph (Tormes River)
3. 348 Jure Bratkovič, Slovenija // Emerging Ephemera (1. v državni razvrstitvi)
7. 315 Miha Sternad, Švica // Nona (2. v državni razvrstitvi)
11. 290 Ambrož Paljk, Slovenija // Hammered caddis (3. v državni razvrstitvi)

Ephemera danica nymph

Nymph Tormes

Emerging Ephemera

Kategorija potezanke:

1. 367 Christian Kölle, Nemčija // The coldwater crayfish
2. 366 Borovin Yevgeniy Andreyevich, Rusija // The Wine Lady
3. 363 Jure Bratkovič, Slovenija // Miša (1. v državni razvrstitvi)
6. 329 Miha Sternad, Švica // Kiki (2. v državni razvrstitvi)
11. 254 Matjaž Moder, Slovenija // Ribica (3. v državni razvrstitvi)

The coldwater crayfish

The Wine Lady

Miša

Kategorija realizem:

1. 358 Manuel Chapa Martin, Španija // Golden Stonfly
2. 349 Saša Mehmedika, Slovenija // European hornet, Sršen (1. v državni razvrstitvi)
- 3.. 344 Jure Bratkovič, Slovenija // Caddis pupa (2. v državni razvrstitvi)
4. 342 Miha Sternad, Švica // Ela (3. v državni razvrstitvi)

Golden Stonefly

Sršen

Caddis Pupa

Uradni rezultati bodo v celoti objavljeni tudi na uradnem profilu natečaja na Facebooku ter Instagramu, prav tako bodo vsi vezalci o svojih rezultatih obveščeni z uradnim dopisom in vabilom na zaključno podelitev.

Ob tej priložnosti se želimo člani MVK vsem sodelujočim vezalcem zahvaliti, da so poslali svoje izdelke ter tako tudi sami svoj del prispevali k dolgoživosti našega natečaja, prav tako pa bi

radi že sedaj povabili vse zainteresirane, da se udeležijo natečaja tudi naslednje leto. Rok za oddajo vaših izdelkov je 31. 1. 2025.

V upanju, da se v čim večjem številu odzovete, vas lepo pozdravljamo ter vam želimo mnogo uspehov pri vaši strasti – vezanju umetnih muh.

MVK@Slovenian Open Fly Tying Championship
Fotografije: Tina Possnig

UMETNE MUHE
VEZALNI MATERIAL, TRNKI & JIGI

051 253 841 www.lukaflly.com

LUKAFLY

DOSTAVA PO CELOTNI SLOVENIJI ALI
OSEBNI PREVZEM V LJUBLJANI
Luka Jezovšek s.p., Črna vas 308a, 1000 Ljubljana

KOSTEVC
WWW.KOSTEVC.SI

Trgovina Kostevc
Trg zbora odposlancev 20
1330 Kočevje

SIMMS FREESTONE muharski set 2024 (novi model)

Redna cena:
749,80 €

Akcijska cena:
599 €

Delovni čas: pon - pet 9:00 - 12:00 & 14:00 - 17:00, sob 9:00 - 12:00
G | 031 611 479 W | kostevc.si E | trgovina@kostevc.si

TRGOVINA KOSTEVC | WWW.KOSTEVC.SI

EKIPA AKTUALNIH DRŽAVNIH »VICE«PRVAKOV V LRP JE NA POTI VRHUNSKIH DOSEŽKOV!

Po poznojesenskem in zgodnjepomladno opravljenem naravovarstvenem delu na brežinah in vodotokih naših voda vedno sledijo nagradni dnevi tihožitja z ribiško palico v roki ribičev, ki si to nedvomno zaslužijo.

Med omenjenimi je lepo število izvrstnih športnih ribičev, vključenih v številnih ribolovno tekmovalnih panogah, kot so: kasting, lov rib z umetno muho, lov krapov in talni ribolov ter v svetu množično priljubljena, najstarejša tekmovalna panoga – lov rib s plovcem. Slednja že kar enainsedemdeset let združuje športne ribiče širom naše zemeljske oble tako v Evropi kot drugje po svetu, med katerimi družno sodeluje tudi Slovenija.

V omenjeni mednarodni športnoribolovni tekmovalni dejavnosti smo Slovenci prav v času samostojne države dosegli kar nekaj odmevnih rezultatov, tako v posamezni kot ekipni razvrstitvi uspešnih držav udeleženk. Ob tem moramo poudariti, da smo se v omenjeni mednarodni tekmovalni dejavnosti že večkrat predstavili kot izredno zanesljivi organizatorji na nepozabno uspešno izpeljanih EP in SP v LRP, in to v: Mariboru, Kostanjevici na Krki, Radečah in Sevnici (prav tako bomo tudi glavni organizatorji letošnjega ekipnega SP v Brežicah), ter prejeli tudi številna priznanja in zaupanje za nadaljnje sodelovanje od najvišje svetovne krovno športnoribolovne organizacije CIPS-ed.

Slednje potrjuje, da je letošnje člansko klubsko SP v LRP dodeljeno prav Sloveniji, zaupano organizatorju RD Brežice, ki bo potekalo 27. in 28. julija na brežini reke Save.

A v mesecu aprilu se je z otvoritvenim tekmovanjem lige posamezno – člani na brežini akumulacijskega jezera Sveta Trojica začelo letošnje 33. državno prvenstvo v lovu rib s plovcem, ki ga že tradicionalno uspešno vsako leto izpeljejo prizadevni organizatorji RD Pesnica – Lenart.

Državno prvenstvo bo tako kot vedno potekalo po skrbno opredeljenem urniku tekmovanj, ki je prilagojen vsakoletnim mednarodnim datumsko določenim časovnim terminom, ki pa se že nekako tradicionalno organizirajo v poletnih mesecih.

Tako kot vedno bo tudi v letošnjem letu zanimivo sodelovati in spremljati tekmovanja na že omenjenem DP v LRP, prav v vseh kategorijah, in to od najmlajših pa vse do še vedno aktivno prizadevnih najstarejših tekmovalcev – veteranov.

Še posebne pozornosti bo deležno tekmovanje v A-ligi, saj v njem tekmujejo izvrstni tekmovalci na čelu naših že nekaj let najuspešnejših slovenskih večkratnih državnih prvakov – reprezentantov v LRP: Jerneja Ambrožiča – Ambra (bivši svetovni prvak) in Mitje Kmetca (aktualni vice svetovni prvak – 2. mesto v posamični razvrstitvi) ter ostalih resnih konkurentov za osvojitve prestižne državne lovorike, med katerimi je lepo število izjemno talentiranih mladih tekmovalcev. Ob tem pa moramo omeniti, da ima Slovenija poleg že omenjenega izvrstnega lankoletnega dosežka Mitje Kmetca tudi v kategoriji veteranov prvega slovenskega tekmovalca Petra Dimitrovskega, ki mu je na lankoletnem SP v Franciji uspelo stopiti na tretjo stopničko zmagovalnega odra. Pri tem dosežku je zanimivo, da je bil prav Pero (kot ga ribiči kličemo) že pred domala štirimi desetletji naš prvi slovenski tekmovalec, ki se je uvrstil med prvih šest najuspešnejših posameznikov na takratnem članskem SP v Italiji, na brežini reke Arno v

Iztok Štraus, predsednik RD Ruše, je izjemno uspešen športni ribič, tekmovalec v LRP.

2. mesto v državi je osvojila ekipa RD Ruše, z leve zadaj: Aljaž Javernik, Iztok Štraus, Ciril Klemenc, Boštjan Sivec, Iztok Izi Robnik. Spredaj z leve: Uroš Mally in Tomaž Erjavec.

Predsednik ŠTK RD Ruše, Boštjan Sivec, je z zadovoljstvom prejel pokal vice državnih prvakov.

Aljaž Javornik, magister matematike, je izjemno uspešen mladi tekmovalac – reprezentant (osvojil je peto mesto v državi).

Firencah. Ni kaj, temu uspehu bi lahko dodali: Pero je vedno prvi!

Da so vedno prvi, bi lahko mirno dejali tudi za našo zadnjih treh let nepremagljivo ekipo RD Ptuj, ki bo tokrat že četrtič zaporedoma poizkušala osvojiti oz. ubraniti naslov ekipnih državnih prvakov. A to le ne bo enostavno doseči, saj imajo tesno za sabo zelo resne konkurente v nasprotni ekipi vicedržavnih prvakov RD Ruše, ki je na lanskoletnem DP v LRP gladko premagala tretjeuvrščeno ekipo RD Radeče in četrtouvrščeno ekipo RD Pesnica – Lenart, ki je z osmimi zaporedno osvojenimi naslovi državnih prvakov spisala neverjetno uspešno zgodovinsko športnoribolovno tekmovalno zgodbo.

Z omenjenim dosežkom so tekmovalci ekipe RD Ruše prijetno preseletili športnoribolovno javnost in se predstavili kot zelo resni kandidati za osvojitev letošnjega naslova članskih ekipnih državnih prvakov, za kar si nedvomno zaslužijo našo pozornost.

Nedvomno je glavni zaslužni avtor omenjenega dosežka prav gotovo predsednik RD Ruše, sicer zelo prizadevni naravovarstvenik Iztok Štraus, ki med drugim s svojimi ribiški sotovariši vedno poskrbi za poribavljanje vodotokov, s katerimi vzorno upravljajo. Ob tem je nedvomno izjemno uspešni športni ribič – tekmovalac ter večkratni slovenski državni prvak in reprezentant v LRP.

V prijetnem pogovoru nam je predsednik omenjene RD o uspešnem nastopu ekipe aktualnih državnih viceprvakov v LRP med drugim povedal: »Po uvrstitvi v A-ligo pred petimi leti smo začeli prenoviti ekipo s postopnim vključevanjem mladih tekmovalcev. Spoznali smo, da je v mladih ribičih veliko prizadevne volje do dela na športnoribolovni, izobraževalni tekmovalni dejavnosti, zato smo v letu 2021 sestavili ekipo mladih tekmovalcev, ki je kasneje že uspešno nastopala v B-državni ligi. Postopoma smo najuspešnejše tekmovalce selektivno vključevali v našo prvo A-ligaško ekipo. Sicer imamo tri članske ekipe, tretja pa nastopa v ligi ZRD Maribor. V letu 2022 smo ponovno oživel pionijsko ekipo, ki pod budnim očesom Cirila Klemenca uspešno deluje. V njej sodelujejo fantje, stari od devet do deset let, ki že uspešno nastopajo v ekipi mladih ZRD Maribor na letošnjem DP v LRP – mladi. Tako z ekipnim članskim dosežkom kot našimi posameznimi uvrstitvami na minulem DP smo zelo zadovoljni,« je z vidnim zadovoljstvom

*Pohvaljeni predsednik
ŠTK RD Ruše in uspešni
tekmovalac Boštjan
Sivec si nedvomno
zasluži našo pozornost
v nameri, da ga malo
bolje spoznamo.*

na obrazu komentiral izjemne dosežke, s katerimi so se uvrstili v A-državno reprezentanco: Iztok Štraus (3. mesto) ter Aljaž Javornik (5. mesto v državi) in v B-rep. Slovenije sta se uvrstila Boštjan Sivec (7) in Ciril Klemenc, ki je osvojil 11. mesto v državi, na omenjenem DP v LRP – člani. »Ob omenjenih uspehih gre pripisati veliko zasluge, poleg prizadevnim tekmovalcem in ostalim članom naše RD, predvsem predsedniku ŠTK RD Ruše (športnotekmovalne komisije), našemu Boštjanu Sivcu,« na koncu prijetnega pogovora doda Iztok Štraus, predsednik RD.

Pohvaljeni predsednik ŠTK RD Ruše in uspešni tekmovalac Boštjan Sivec si nedvomno zasluži našo pozornost v nameri, da ga malo bolj spoznamo. Na naša številna zvedava vprašanja nam je med drugim zaupal sledeče: »Za ribičijo sem se navdušil, ko sem spremljal očeta na ribolovu in se tako leta 1991 kot mladinec vključil v RD Ruše. Kasneje sem prevzel vodenje mladinske sekcije in bil nekaj let njen predsednik. V letu 2004 sem

se vključil v tekmovalno športnoribolovno dejavnost, kjer mi je uspelo z dosežki opozoriti vodjo tekmovalcev, da me je vključil v B-ligaško ekipo naše RD. S pridobivanjem izkušenj sem postal zanesljiv član tekmovalne ekipe in v letu 2009 sem v državni B-ligi osvojil 3. mesto med posamezniki, kar mi je dalo še dodatno voljo in željo po uspešnih nastopih tekmovalcev. In res mi je uspelo dve leti kasneje osvojiti 2. in leta 2012 1. mesto v B-ligi. Pred petimi leti se mi je uspelo uvrstiti v našo prvo A-ligaško ekipo. Leta 2019 sem prevzel funkcijo predsednika ŠTK v naši RD, ki jo z zadovoljstvom opravljam, saj so moji sotekmovalci pravi športni borci. Izredno sem vesel izjemnih ekipnih kot tudi posameznih dosežkov, podobno kot vsi moji sotekmovalci, na čelu z našim prizadevnim vzornikom – predsednikom RD, Iztokom Štrausom. Smo zelo delovno složna ekipa, kar potrjujejo naši dosežki, ki jih želimo še nadgraditi in morda nam uspe osvojiti naslov državnih prvakov v bližnji prihodnosti,« so bile besede Boštjana Sivca, reprezentanta ter prizadevnega predsednika ŠTK RD Ruše, s katerim se je bilo prijetno pogovarjati.

Ja, ni kaj! Vsa čast izjemnim ribičem RD Ruše, saj štaterska prestolnica že več kot pol stoletja ni imela ekipe s tako uspešnimi dosežki!

Besedilo in fotografije: Jože Šmejc

LOV NA VELIKE ŠČUKE

Vsak količkaj zagrizen ribič se v svoji ribiški karieri trudi ujeti čim večje predstavnike vrste, na katero se je osredotočil v svoji ribolovni karieri. Tudi tisti, ki se ukvarjajo predvsem z lovom ščuke, si želijo preseči dolžino enega metra, ki na nek način pomeni ulov kapitalne ribe. Nekaterim to nehoti uspe po nekaj poskusih, medtem ko se drugi to dolžino trudijo preseči celo življenje. V tem članku bom poskušal razjasniti vsaj nekaj dilem v zvezi z lovom na res velike predstavnice vrste *Esox Lucius*.

Cilj – jezero pri Siofoku (Madžarska)

Dopust v Moravskih toplicah sem vedno povezal z ribolovom – bolj točno s ščukolovom. Obiskal sem nekaj gramoznic. Ribiško družino Lendava, med katerimi je bolj znano Bukovniško jezero. Trudil sem se na vse načine, no, uspeh je nekako izostal ali pa ni bil omembe vreden, čeravno se tu lovijo res velike ščuke.

Zato ideja, ki se je porodila v mislih mojega prijatelja Leona, da obiščeva Madžarsko in njihove znane vode po vijačenju na ščuke, ni bila napačna. Načrtovanje in izbiro destinacije sem prepustil kar njemu. Nekaj telefonskih klicev njegovim znancem in poznavalcem dogajanja na Madžarskem je na koncu odločilo, da se podava na kar dolgo pot proti mestecu Siofok, ki se nahaja nedaleč od bolj znanega jezera Balatona. Ker je do tam dobrih 200 plus km, sva se odločila, da se na pot odpraviva še v temi. Napoved za tisti dan je bila kar ugodna za mesec oktober, tako da se nama s te strani ni bilo potrebno ničesar bati. Jezero, na katerega sva se namenila, je v zasebni lasti in upravljalec jezera stanuje v neposredni bližini; tam se kupijo tudi dnevne dovolilnice, ki so kar ugodne. Stanejo 5000 forintov, kar je nekje okrog 16 €, ob nakupu morate pokazati veljavno slovensko člansko izkaznico RZS.

Kot večina ribnikov na Madžarskem je tudi ta namenjen krapolovu, kar se vidi na zemljevidu. No, ker je najin čas prihoda bil med tednom, se ni bilo za bati, da bo na ribniku veliko kraparjev. Če bi bili, bi bilo najino vijačenje, zaradi njihovih raztegnjenih sistemov, verjetno zelo oteženo. Tako pa se je na celem ribniku trudil osamljeni krapar, kljub temu da so v njem zelo veliki krapci, težki tja do 30 kg.

Pot

Iz Moravcev sva krenila proti mejnemu prehodu Pince ob 5. uri zjutraj. Po avtocesti E653 v smeri Budimpešte sva imela kar nekaj zastojev, saj cesto na madžarski strani spreminjajo v štiripasovnico. Ker je bilo zelo zgodaj, večjih zastojev ni bilo,

v nasprotnem primeru pa je vprašanje, koliko časa bi se vozila do najinega cilja. Nekako po treh urah vožnje sva z avtoceste zavila na izvozu za Siofok in od tu dalje naju je vodil Garmin. Brez njega bi z muko našla najin cilj, posebno ker so Madžari »cepljeni«¹ proti tujim jezikom. Naj bodočim popotnikom povem, da v večji trgovini, kjer sva se ustavila, da dopolniva okrepčila, niso znali ne slovensko, ne hrvaško, ne italijansko, ne nemško, kar me je pa presenetilo, da tudi besedice angleško ne. Isto težavo sva imela na križišču, kjer sva mimoidoče spraševala za Vadaspark, tam se namreč nahaja ribnik, a nama žal tudi tu ni uspelo pridobiti informacij. Tako sva lokacijo iskala malo na srečo, saj poznate Garmin, včasih te pripelje tja, kamor nisi hotel priti. Po makadamski cesti, ki se je kar nekaj časa vlekla preko ravnin in med polji Panonskega morja (moram priznati, da sem medtem ves čas razmišljal, ali naju Garmin ni mogoče odpeljal v napačno smer), sva končno zagledala Hidegvölgyi Horgaszto. Sam sem si po slikah, objavljenih na Facebooku, predstavljal precej večje jezero, no, žal to sodi med srednje velike ribnike. Kakor koli, kmalu sva se »pogovarjala«² (več z rokami in z mimiko kot v kakem jeziku) domnevno z lastnikom Tomasom Hermeczom.

Kljub temu sva, po njegovi razlagi, dojela, da voda za resni ščukolov na velike predstavnice vrste ni dovolj mrzla in da te še ne prijemajo. Zato nama je kot alternativo, za dodatno plačilo 1000 forintov, ponudil ribolov v manjšem jezercu, kjer se kar tre velikih »Basov«³. Seveda se za to možnost nisva odločila, temveč sva mu dopovedala, da sva prišla na ščuke in smuče. Pripravila sva opremo, obvezna je uporaba blazine, podmetalk, odpenjača (ker na jezeru velja režim *ujemi in spusti*, pa o brezžalustnikih ni bilo govora). Brez te dodatne opreme te ne spustijo loviti. In tako sva začela. Nenehno naju je med ribolovom spremljal »mali«⁴ vietnamski prašiček, ki se je odločil, da na vsak način poje moje ribiške gojzarje, Leon sicer z njim ni imel problemov, zato se še danes sprašujem, kaj mu je bilo na mojih tako všeč. Območje ribnika je zelo lepo urejeno, vse je pokošeno in brez

Načrt ribnika

Leon z veliko ščuko

Ščuka

smeti, kar me je presenetilo. Vse skupaj me je malo spominjalo na angleška jezera, kjer sem lovil postrvi.

Sam sem začel ribolov z velikimi potezankami, Leon pa z resnimi vabami (beri velikimi silikonci) za profesorice. Jutro, ki sva ga v bistvu dočakala na vodi, ni dalo pričakovanih rezultatov, kljub temu da sva obdelala že skoraj četrtino jezera. Vse bolj naju je najedal dvom, da je imel upravnik jezera prav. Poznate ta občutek melanholije in depresije po brezštevilnih metih, ko si poskusil že skoraj vse vabe iz svojega repertoarja in seveda različne načine vodenja v upanju na prijem, pa nič.

Malo pred poldnevom pa se je nenadoma vse spremenilo. Kot da bi se naju Vodan (slovanski bog voda) končno usmili. Najprej je imel prijem večje ribe Leon, a se mu je žal po krajšem utrujanju snela. Nato sem sam spravil svojo prvo ščuko iz vode. Ni sodila med kapitalne primerke, no, majhna pa tudi ni bila. Upanje se nama je povrnilo. Še z večjo vnemo sva začela česati vodno površino. Ponovni prijem je imel spet prijatelj. Utrujanje in ščuka, dolžine kakih 80 cm, se je znašla v podmetalki, takoj za tem pa na blazini. Sledilo je hitro slikanje in spuščanje. Minuto ali dve zatem je Leon že peljal novo zobato lepoticco proti bregu. Ščuko, približno istih dimenzij kot prva, je spel že v vodi. Ta čas sem se sam mučil z izbiro nove potezanke in urejanjem jeklene predvrvice na njej. Pri vezavi velikih potezank uporabljam namreč »Knot2Kinky« jekleno mehko predvrnico, ki jo s posebnim vozlom pritrdim direktno na očesce trnka. Ko sem končal, sem se sprehodil do naslednjega obetavnega terena in vrgel. Pri tem sem zaslišal klicanje mojega prijatelja. Ker pri utrujanju manjših ščuk ni imel problemov, sem domneval, da ima na trnku večjo predstavnico rodu *Esox* in potrebuje podmetalko, ki sem jo »po Murphyu« seveda imel jaz pri sebi. Pohitel sem v smeri klicanja in res sem imel kaj videti. Na površini se je kobacala »ščuketina«, velika krepko preko metra. Za to lepoticco sva si vzela malo več časa, da jo poslikava in nato spusti nazaj v njeno domovanje. Imela je krepkih 105 cm, teže seveda nisva ugotavljala, bila pa je dobro rejena predstavnica svoje vrste.

Medtem je začelo pripekati tudi zobato oktobrsko sonce. Odložila sva topla jesenska oblačila in se razkomotila na klopci, ki jih je vse polno ob bregu jezera, ter na hitro pojedla pičli obrok. Mislim, da sva prav hitela, čeprav naju je čakalo še pol dneva ribolova. Prav kmalu sva se odpravila polna pričakovanj naprej ob bregu. Pri tem premikanju sem nehoti opazil leseno uto, ki je iz daleč deloval kot pasja. Zato sem iz previdnosti cel čas zavzeto oprezal za psom. Ker je moja pozornost tako še vedno bolj veljala »nevidnemu« psu, verigo sem namreč že videl, nisem bil pripravljen na prijem ribe v vodi. Na površini se je obrnila, zapeta na mojo veliko potezanko, največja profesorica tistega dne in se istočasno osvobodila umetne vabe iz ogromnega gobca. Presenečeno sem se zastrmel v val, ki je pogoltnil

velikanko, o nekih čudnih besedah, ki sem jih pri tem izrekel, pa ne bi izgubljal besed. Medtem je Leon kakih deset metrov naprej že utrujal novo ščuko. Pohitel sem v njegovi smeri, pri tem pa še vedno gledal, kje je pes. In res sem ga zagledal. Bil je ogromen črn mešanec med volčjakom in vprašanje še čim. Spal je kot ubit in se ni menil za dogajanje okoli njega. Čeprav se psom ne bojim, saj jih imam doma, pa te vseeno taka mrcina, če bi se zapodila proti tebi, kar malo spravi iz tira. Žal sem imel s psi na svojih ribiških izletih tudi zelo slabe izkušnje. Dva od njih sta mi celo pomerila ribiške hlače. Vseeno, malo pomirjen z videnim, sem dohitel prijatelja. Ravno je spuščal ščuko kak decimeter pod metrom. Res je bila krasotica in videlo se je, da ne strda v tem jezeru. Ponovno sem mu čestital za uspeh in ga vprašal, na kaj tako dobro lovi. Pokazal mi je dvanaest centimetrov dolgo silikonsko ribico, krvavo rdeče barve, vso že razgrizeno od ostrih ščukjih zob. Počasi sem se podal nazaj na mesto, ki se mi je prej zdelo kot ustvarjeno za ležišče kake velikanke. Tam se namreč nad vodo nadvije velika vrba žalujka, dno ob bregu pa je prekrito s potopljenim vejevjem. Navezal sem novo potezanko 20 centimetrov v barvni različici Leonove vabe. Prvi met sem predložil tik do sence, ki jo je povzročala krošnja vrbe. Počakal sem, da se je potopila na predvideno globino in pričel vleči. Sledil je prijem. Zateg in ščuka na drugi strani se je pričela boriti za življenje. Upor je bil močan, zato sem predvideval, da riba ni majhna. Ker je ta čas prijatelj lovil na drugem bregu manjšega zaliva, ga nisem klical takoj. Ko pa sem dojel, o kakšni ribi je govora, sem vseeno zaprosil za pomoč, saj je tokrat, znano, podmetalka bila pri njem. Lahko bi jo sicer poskusil spraviti iz vode s prijemom za škržni lok, no, temu se že cel čas raje izognem. Tudi brežina je na tistem delu precej strma, saj se navezuje na zatravljeni jez, zato je globina tik ob bregu velika. S skupnimi močmi sva nato lepoticco spravila iz vode.

Meter in pet centimetrov sva ji nato namerila na blazini. Čestitke in nadaljevala sva z ribolovom. Kaj naj rečem, do večera sva ujela še nekaj zelo lepih rib, velikih okoli metra, in nekaj manjših, tako da sva se pozno zvečer odpravila proti domu, polna navdušenja nad lepim in uspešnim dnevom. Za konec lahko mirno rečem, da je v jezeru res velika populacija kapitalnih ščuk in krapov. Poleg tega je veliko babuš, drobiža, smuča in velikoustega črnega ostriza (Basa). To dokazuje tudi dejstvo, da je bilo v letih 2017 in 2018 v tem jezeru ujetih več ščuk nad 10 kg kot v ostalih jezerih na celotnem območju na Madžarskem. Oglejte si njihovo galerijo »Best Of Predator« na naslovu: <https://hidegvolgyihorgaszto.hu>, ki je tudi mene prepričala za obisk. Jezero Hidegvolgyi je veliko 3,8 hektarjev s čudovito urejeno okolico. Dolžina jezera je kakih 400 m, najširša točka je 136 m, ki se zoži proti jugu. Južni del jezera je sestavljen iz otokov in kanalov, povezanih z mostovi, ki ribičem omogočajo prehajanje okoli jezera. Ob jezeru je mogoče kampirati, peči ali kuhati, za kar se je potreben seveda dogovor z lastnikom. Pot se je definitivno izplačala. Ribolovni dan je bil eden tistih, ki bi ga poimenoval »za bogove«, zato če vas bo pot zanesla v tiste kraje, obvezno poskusite svojo ribiško srečo v lovu na največje predstavnice ščuk.

Miki in metrcia

Kapitalki z jezera

Verjemite mi, da tudi na takih vodah, kot je to jezero na Madžarskem, ni prav lahko uloviti kapitalnih primerkov. Poskušati bralcem glasila čim lažje razložiti zapletenost lova na to vrsto ribjega plenilca, predvsem tistim, ki mislijo, da je najlažje ujeti prav ščuko s preprosto metodo predložitve vabe na mesto, kjer se ta skriva, in riba, če je pripravljena jesti, bo prijela. Drži v večini primerov, predvsem pri manjših predstavnicah vrste. Manjše ščuke so gensko pogojene napasti vse živo, zato postanejo preprosti plen športnih ribičev. Vendar to ni tako preprosto z njihovimi mnogo starejšimi in bolj izkušenimi sorodnicami. Vsekakor pa je najtežje nenehno in uspešno prelisiti kapitalne ribe.

Nekaj naslednjih nasvetov bo, verjemem, lahko v pomoč tudi našim ščukarjem, da prelisijo kakšno kapitalko tako na naših domačih vodah kot tudi v tujini. Verjetno bo večina mojih priporočil sovpadala z vašimi opažanji.

Riba hladnih voda

Mnogi ribiči se ne zavedajo, da je ščuka pravzaprav po naravi riba hladnejših predelov vode. Navadna ščuka (Northern pike) - *Esox Lucius* dolguje svoje ime dejstvu, da se njihovo življenjsko območje izredno redko spušča pod 49. vzporednik. Veliki predstavniki vrste se raje odločajo za svoje bivanje v plasteh vode, kjer temperatura ne presega 15 stopinj C. Vendar tudi tako hladne vode s svojo temperaturo niso predpogoj, da se v njih kar tare kapitalnih primerkov ščuk.

Ker so precej agresivne in požrešne v mladosti, obstaja velika verjetnost, da so skoraj v večini primerov plen s strani mnogih nenasnih športnih ribičev. V razmeroma majhnih vodah (tako tekočih kot stoječih) pride to še posebno do izraza, tako da je zelo majhen odstotek tistih, ki preživijo po takšnih „čistilcih-mesarjih“ in postanejo kapitalalke.

Torej, naš prvi sklep bi bil, da je treba iskati kapitalne ščuke na velikih vodah z velikimi globinami ali na takšnih vodah, kjer je obvezen sistem U&S. V takih razmerah se precej poveča odstotek ščuk, ki uspejo preživeti nebrzdano mladost in pozneje postanejo tako redke trofeje. V teh vodah je tudi vedno dovolj hrane za rast ščuk, tudi takrat, ko zrastejo do enormnih velikosti. Te vode nudijo tudi prepotrebna skrišališča in senco v globinah, v katero se premaknejo največji primerki takoj, ko začne sonce pripekati, voda pa se začne pregrevati.

Če na takih jezerih opazite pritoke ali podvodne izvire, ki prinašajo svežo in hladno vodo, plitvejša zaliva, bogate z vodno in obalno vegetacijo, bodite prepričani, da ste na pravem mestu za lov ..

Pomladni čas lova

Brez dvoma je zgodaj spomladi na začetku sezone pravi čas za

Leonova metrcia

odhod na ribolov v iskanju velike ščuke. Takrat jih bomo našli ležati v toplejših plitvinah z obilico vodne vegetacije, ki šele poganja, tam se rehabilitira po težki drsti. Vsekakor je treba iskati mesta, kjer pritok prinese toplejšo vodo, ki vzpodbudi letergične predatorje k akciji. Takoj po drsti je tudi velika predstavnica vrste zelo lačna. Na jezerih, takoj ko se led raztopi in se ščuke zdrstijo na zaraščenih plitvinah, ostanejo tam po drsti še nekaj časa, ker tu najlažje pridejo do hrane. Šele ko se voda pregreje za njihov okus, krenejo v globino in v hladnejše sloje vodnega stolpca.

Spomladi se lahko lotimo lova večjih ščuk na več načinov in z različnimi vabami, začeni s kovinskimi žlicami, velikimi upiravkami, voblerji, silikonskimi ribami, potezakami. Ne oklevajte pri tem uporabiti na videz prevelike vabe. Samo v čeljustih kapitalne profesorice boste lahko videli, kako majhna je v resnici vaba, dolžine dvajset ali več centimetrov! Zgodaj spomladi na velikih vodah poskusite z ribolovom iz čolna (kjer je to dovoljeno) v delih, kjer se globina dvigne v zalivih ali nad plitvinami na približno 4 metre ali še bolj plitvo. Pri tem spustite vabo na dve tretjini globine. Bodite potrpežljivi pri vodenju, in to počnite čim počasneje, da velika riba zazna gibanje v iskanju enostavnega plena. Pri tem ji pomagajte z res kratkimi hitrimi trzljaji, s čimer boste vašo vabo naredili še bolj zanimivo, saj s tem oponašate ribico, ki se ne obnaša normalno, kar bo dodatna »provokacija« za napad.

Če lovite z obale in uporabljate razmeroma velike umetne vabe, lahko doživite izjemno vznemirjenje, ko se v čisti bistri vodi nenadoma pojavi od nikjer, kot privid, ogromna ščuka, ki sledi vaši vabi. Takrat imejte v mislih potrpežljivost ali bolje rečeno hladnokrvnost, predvsem ko površino vode razbije napad ščuke, ki bo goltala vašo vabo. Zoperstaviti se trenutnemu refleksu po zategu ob videnem prijemu je zelo težko. Raje začutite ta prijem in zategnite trenutek kasneje, ker je tisti prvi trenutek, ki ga vidite, le namig, da bo vaša vaba končala v čeljustih plenilca. Prevečkrat se mi je zgodil ravno ta kiks, in sicer ob videnem prijemu kapitalne ščuke in prezgodnjem zategu. Seveda sem ostal vselej z dolgim nosom in povešeno palico.

Kaj pa vabe? Večji Rapalini voblerji, Savager voblerji, »spinnerbaits ali jerki«, velike nežno zibajoče se žlice in res velike

Jerk

Spinnerbait

potezanke so prava izbira za začetek sezone. Vodimo jih s potegi in kratkimi pavzami ter pričakujemo prijem ribe ravno v teh nekaj trenutkih, ko ustaviš vodenje vabe.

Ribiči, ki znajo ujeti velike ščuke, se večkrat pohvalijo, da so večino svojih velikank uplenili v mraku in ne čez dan. Prepričan sem, da je to pogostejše od zgodnjega poletja do zgodnje jeseni, ko so dnevi pasje vroči in lovijo velike ščuke šele v mraku, ko se približajo priobalnemu pasu. V tem času vam bi raje priporočal lov v velikih globinah, kjer bo vaše vabe treba potegniti čez greben, nad plastmi, potopljene vegetacije, vzdolž pregrad, ali tam, kjer globina strmo pada, pa tudi nad različnimi ovirami na dnu, kot so potopljena drevesa. Za ta način lova bomo potrebovali čoln, sonar in elektro motor.

Vlečenje (Trolling)

Ni lahko ostati imun na izzive lova ščuke nad travnatimi zaraščenimi predeli v razmeroma plitvi vodi. Zlasti ko se širi glas, da ščuke delajo tam kot nore. Vendar ali so vse te informacije tudi resnične ali samo plod dobre reklame za posamezne ribiške družine. Če vam novice ne posredujejo preverjeni stanovski kolegi, so ponavadi tam aktivni le majhni primerki, redko večji od 2 kg, in to seveda niso kapitalke, ki jih iščemo. Lov na profesorice, še posebej v najbolj vročih delih sezone, ni preprosto, posebno pa ne privlačen, kot lov na manjše predstavnike vrste, ker se „mame“ takrat skrivajo v globini in tam jih je treba iskati.

Torej, če želite, da vam katera od njih dela družbo na fotografiji, ob kateri vam bodo čestitali in obenem zavidali, obrnite hrbet plitvinam z lokvanji in z zelenjavo poraščenim predelom priobalnega pasu. Pojdite proti odprti vodi in iščite svoj plen v globinah 5 metrov in globlje. Vlek za čolnom (trolling) je v tem primeru prava izbira, da se z vabo v najkrajšem času razišče in prelovi večja vodna prostranstva. Zdaj morate poseči po najbolj tonečih med vašimi voblerji. Pri lovu na vlek so se za zelo uspešne izkazali podolgovati voblerji v srebrno modrem odtenku, ki se potopijo v globino 5 ali več metrov in nimajo hitre akcije, temveč tako imenovano leno z levega na desni bok. Vsekakor morate eksperimentirati z različnimi hitrostmi vleka vabe, torej premikanjem samega čolna. *Rapala Shad Rap* in *Rebel Spoonbill Minnow* sta samo dva tipična predstavnika takšnih umetnih vab, ki ju boste koristili pri tem.

Najbolje je, da jih vodite nad prehodi med različnimi globinami ali nad grebeni, ker se tam zadržuje tudi velika večina njihove hrane. Vsekakor boste vzbudili pozornost ščuke, če občasno kljun te globoko toneče vabe zaorje po dnu ali pa ošvrkne kako oviro

pod vodo. Izkazale so se tudi velike gumijaste ribice, posebno znane so Savagerjeve 20+cm 3D Trout rattle shad.

Seveda poleg vleka dobre rezultate daje preprosto klasično jiganje nad kakšnim vodnim grebenom ali prepreko na dnu. V ta namen uporabite velike vabe iz mehke plastike. Udarec običajno sledi v fazi, ko jig po dvigu začne padati nazaj proti dnu. Tudi če takrat ne ujamete ščuke kapitale, bo zagotovo za tolažbo prijel kakšen kapitalni smuč.

No, priznajmo si: številko ujetih ščuk z vlekcom je veliko manjše od števila ujetih z vijačenjem, toda njihova povprečna teža je definitivno veliko večja!

Potezanke

Tudi zelo lačna ščuka se lahko iz previdnosti izogiba sumljivim vabam, še posebej na začetku sezone, ko se počuti nesigurno in ranljivo v plitvinah, v katerih je potekala njena drst in se tam še vedno zadržuje v prvem mesecu lovne sezone. V tem primeru, ne glede na to, kako je lačna tisti hip, razmeroma agresivna predstavitev težke klasične vabe zagotovo ne bo dala zelenega učinka. Ni to, da ščuka takšne vabe ne bo napadla, temveč bo

Rebel Minnow

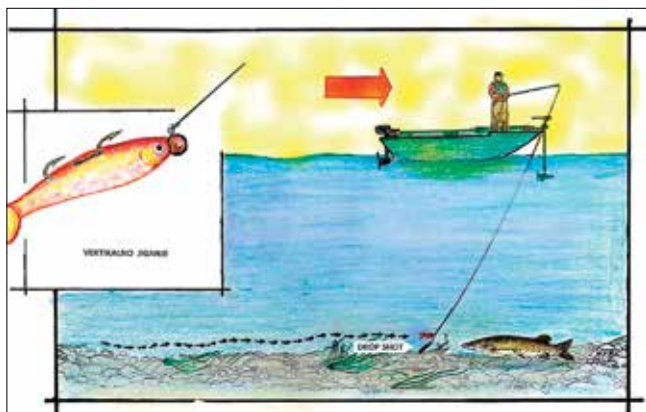
Potezanke

postala ob njenem pristanku na površini še bolj previdna. Ker v Sloveniji lovimo ščuke izključno z umetnimi vabami, vam ne preostane drugega, kot da poskusite za spremembo z velikimi potezankami. Namreč v vodi se nič ne premika tako naravno in mamljivo kot dobro narejena potezanka! Včasih je ta sprememba vabe in prehod na povsem drugo obliko tisto nekaj, kar popolnoma obrne uspeh v ribolovu. Namesto tega, da bi na običajne vabe ujeli nekaj manjših ščuk, ki jih k napadu sili vedno lačni želodec in ne možgani, lahko potezanka postane vaš najboljši zaveznik v provociranju največjih ščuk, ne glede na to, kako previdne so. Velike potezanke se lahko vodijo tik pod površino z agresivnimi 50 centimetrskimi potegi ali pa pri dnu z res počasnimi potegi, saj material pri njihovi izdelavi pričara življenje že samo z najmanjšim potegom (dihanje potezanke).

Najpogostejše uporabljamo potezanke večjih velikosti, tam nekje od 20 do 30 in več cm. Za uporabo teh vrst vab ni treba biti odličen muhar, saj za začetek lahko uporabljate tudi svojo palico za vijačenje s stacionarnim kolescem ter primerno debelino najlona ali pletenice. Tudi s tako opremo lahko predložite veliko potezanko dovolj daleč in brez nepotrebnega hrupa. Še posebno, če boste pri tem uporabili kako svinčeno krogljico na jekleni predvrstici ali še bolje na vrvici, ki vam bo pomagala vabo tudi potopiti na željeno globino. Izkazale so se različne barvne variante potezank, še posebno so lovne tiste v belo, rumeni in zeleni kombinaciji. Potezanke s to opremo vodite počasi samo z

Savager vabe

Vodenje vabe

Ščukara 105 cm

dvigi palice in pogostimi pavzami ter bodite vedno pripravljeni na silovit prijem.

Velikost vabe je pomemben člen do uspeha

Kadar se med ribiči začne pogovor o lovu ščuke, se pri tem govori tudi o velikosti vab. Vseskozi se ponavlja že nešteto krat izrabljena floskula, da je velikost vabe treba prilagoditi velikosti pričakovanega plena. Vendar so med njimi vedno posamezniki, ki se temu nepisanemu pravilu izogibajo. Njihovo prepričanje je: večja kot bo vaba, tem večje ščuke prijemajo! To velja za vse njihove vabe in temu prilagodijo opremo ter tehnike, ki jih pri tem uporabljajo. Velika ščuka je odlična »požrešni« plezilec, toda pri tem ni neumna; zakaj zapravljanje energije za desetine majhnih mladice, če lahko napolni svoj želodec s samo enim velikim zalogajem. Kot namreč verjetno veste, so vse živali v naravi racionalne med prehranjevanjem in mislim, da ima samo »homo sapiens« energije v izobilju! Mojstri, ki so se specializirali za lov na največje ščuke, poudarjajo, da za takšne velikanke ni nobena vaba prevelika! Pravih kapitalk ne bo odvrnila od napada dolžina vabe, ki presega tretjino njihove dolžine. Zato če poskušate ujeti veliko ščuko, vedno uporabljajte res velike vabe. Z uporabo klasične dolžine vab bo kolateralna škoda na manjših predstavnicah vedno večja od uspeha z velikimi predstavnicami rodu *Esox*.

Kako voditi vabe

O hitrosti vlečenja vabe iz čolna v gibanju se veliko razpravlja. Mnogi med vami bi bili presenečeni, ko bi videli, s kakšno hitrostjo nekateri ribiči vlečejo vabe za čolnom. Pri tem bi lahko skoraj vlekli smučarja na vodi (šalim se), no, kaj dosti bolje ni videti. Je pa težko razložiti, zakaj na nekaterih vodah hitrejši vlek daje boljše rezultate kot vlečenje vab po vseh pravilih, ki jih priporoča izdelovalec. Velika večina vab ima namreč v navodilih o uporabi napisano, kako jih voditi, in hitrost, ki se pri tem uporablja. Zato se držite enega od ustreznih opisov vodenja, s čimer zagotovite, da je vaba čim bolj privlačna za ribe. Izdelovalci vab so namreč porabili veliko časa za testiranje v različnih pogojih, tako da jim gre zaupati, mar ne? Številni avtorji, ki opisujejo »trolling«, se strinjajo, da je dober začetek za eksperimentiranje, če vlečete vabo s hitrostjo približno deset kilometrov na uro. Nekoliko hitrejši vlek je priporočljiv v obdobjih, ko se velike ščuke premikajo iz plitvine v globljo vodo ali ko se v začetku jeseni vrnejo v toplejše plitvine. Izkušnje kažejo, da če bo ščuka nameravala napasti vašo vabo, bo hitrost samega vleka najmanj moteča, tudi če je ta nekoliko večja od priporočene. Sam verjame, da se ščuka pri takem hitrejšem vleku samo hitreje odloči, ali bo napadla ali ne. Domnevam, da ji s tem ne damo dovolj časa, da bi nekaj posumila. Ravno to je razlog, da kdaj pa kdaj sam rahlo povečam hitrost čolna, posebno, če v čisti vodi opazim, kako velika ščuka sledi vabi. Torej naš

sklep bi bil, da se moramo v takem primeru upreti skušnjavi in ne zmanjšamo hitrosti vodenja z namenom, da bi olajšali trud našemu plenu, kajti ravno zaradi tega bo postala vaba sumljiva in bo ščuko namesto k prijemu pognala v beg. Nasprotno, ko se hitrost vlečenja vabe poveča, sproži pri ščuki nagon za napad, da bi preprečila pobeg plena, ki je zaznal njeno prisotnost in se poskuša rešiti. Ta trik je treba uporabiti tudi pri vijačenju z obale ali iz sidranega plovila. Je v bistvu najboljši način, ki bo sprožil napad pri vsakem plenilcu, ne samo pri ščuki, in sicer v želji, da bi ujel plen, ki mu hoče pobeigniti.

Kaj pa uporaba »retlavcev«

Ščuka se močno zanaša na signale, ki jih sprejema med lovom s pomočjo bočne linije. Z njo zaznava gibanje in zvoke v svoji bližini, ki jih nato, če je lačna, razišče, ter išče izvor teh dražljajev v upanju, da jih povzroča ranjena ali obolela riba ali katera druga vrsta plena. Ščuka se razmeroma hitro odzove na vse vrste vibracij, ki jih povzroča plen, zato zelo hitro in enostavno preusmeri svojo pozornost z lova rib na lov glodalcev, ki plavajo v vodi, ali na ptice, ki se kopajo v njej. Ribiči lahko to prilagodljivost in radovednost izredno dobro izkoristijo, zlasti na vodah ali njihovih delih, kjer vidljivosti skorajda ni in kjer se ščuke v lovu zanašajo izključno na dražljaje bočne linije.

Vabe, ki *retlajo*, so idealne v takih primerih, vendar se bodo dobro obnesle tudi, če so ščuke na razmeroma velikih globinah. Samo nekoliko težje morajo biti, kar bomo dosegli z dodatno obtežitvijo na osnovnem najlonu in seveda počakajte, da se potopijo dovolj globoko, preden začnete vleči. V prehodnem obdobju sezone pomladi in jeseni, ko je v plitvinah največja koncentracija ščuk, je treba včasih uporabiti površinske vabe, kot so »popperji«. V globinah pa je uporaba metod, kot sta »drop shot« ali »vertical jigging«, zelo uspešna s pravimi vabami na pravih mestih, no, o teh metodah ribolova kaj več v naslednjem članku o lovu smuča.

Metoda drop shot in vertikalno jiganje

Nobenega dvoma ni, da so ščuke, teže 10 in več kilogramov, pogoste le v ribiških zgodbah in na fotografijah, če pa boste le malo spremenili svoj pristop k ribolovu oz. če boste začeli o tem razmišljati nekoliko drugače, izven okvirjev, in pristopili k zadevi bolj sistematično, se boste lahko tudi vi pohvalili s kakšno kapitalno ščuko, kot je ta na fotografiji.

Pomislite tudi na to, kako redke so te sladkovodne »pošasti«, zato jih po fotografiranju obvezno vrnite nazaj v njihovo vodno kraljestvo! Zadostovala bo lepa fotografija za dokazilo, da ste jih ujeli, in naslednjič, če jih spet ujamete, bodo že veliko večje.

Pa dober prijem, kjerkoli boste že premetavali svoje velike vabe v lovu na te naše zobate predstavnike vrste »*Esox volkulus grandis*«!

Besedilo in fotografije: Vladimir Mikec Miki

VELIKA ČISTILNA AKCIJA OB SVETOVNEM DNEVU VODE V ILIRSKI BISTRICI

23. 3. 2024 je Ribiška družna Bistrica iz Ilirske Bistrice v partnerstvu s parkom Škocjanske jame organizirala akcijo čiščenja bregov in same struge reke Reke z nekaterim pritoki. S plemenitim dejanjem so na najlepši način obeležili praznik – svetovni dan vode. Akcije se je poleg ribičev in ljudi, ki so kakorkoli povezani s parkom Škocjanske jame, udeležilo tudi kar nekaj predstavnikov skupine Eko Bistrice in pa članov rafting kluba Mrzla uoda Ilirska Bistrica. Odziv je bil naravnost fantastičen, udeležencev smo našli preko 120. Očiščeni so bili bregovi reke Reke v večjem obsegu, v Ilirski

Bistrici, pa tu strugi obeh gojitvenih potokov Bistrice in Sušca do izliva v Reko. Žalostno je, koliko smeti in tako ali drugače neprimernega materiala je bilo v vodi in ob njenih bregovih. To na žalost kaže na zelo nizko stopnjo kulture naših občanov, ki se niti ne zavedamo, kakšno škodo delamo, ko raznorazen material mečemo v vodotoke. Naj bo ta zapis opozorilo vsem, da je reka Reka živ organizem, ki ga je treba nujno ohraniti za vse naslednje rodove.

Zlatan Kovačević,
foto: Karel Furlan

REDNI LETNI ZBOR RIBIČEV

Člani ribiške družine Bistrica iz Ilirske Bistrice smo imeli 16. 3. 2024 redni letni zbor, kjer smo opravili pregled dela za preteklo leto in si zastavili nove naloge. Tokrat se je zbora udeležilo rekordno število – preko 70 članov –, kar je velika spodbuda novemu vodstvu, ki je naloge vođenja prevzelo po jesenskem izrednem zboru. Kot se spodobi, je ribiče v začetku pozdravil predsednik družine Nejc Udovič in se še enkrat vsem zahvalil za zaupanje z obljubo marljivega dela, v korist družine in vseh ribičev. Na zboru so bile sprejete nekatere spremembe statuta, ki bodo člane še bolj povezale med seboj. Zagotovo pa je bil letni zbor priložnost za podelitev priznanj zaslužnim za preteklo delo v družini. V letošnjem letu so bila podeljena naslednja priznanja: Red zasluge I. stopnje sta prejela Ivanka Cerkvenik in Ljubo Stegu. Red II. stopnje je prejel

Srečko Radeka, Red III. stopnje je prejel Valter Gašperšič. Znak za ribiške zasluge z listino so prejeli: Nail Šabić, Bojan Batista, Stanislav Mahne, Branko Urh, Franc Frumen in Damjan Valenčič. Kot se je izrazil predsednik RD, so bile prvič v zgodovini podeljene jubilejne listine. Za 75-letno članstvo je listino prejel Anton Mihčič, za 50-letno članstvo so listino prejeli: Robert Božeglav, Ljubo Stegu, Stanislav Mahne in Alfred Barone. Za 40 let delovanja v RD pa so jubilejne listine prejeli: Bojan Mršnik,

Franc Tomšič, Vlado Hrvat in Srečko Radeka in Robert Čermelj. Poleg priznanj in jubilejnih listin je zbor potrdil tudi dva nova častna člana. Ta naziv sta si z dolgoletnim delom v RD zaslužila dr. Zlatko Jenko in Edo Lenarčič. Kot se za takšne prireditve spodobi, je bil tokratni zbor zaključen z družabnim druženjem ob zelo okusnem golažu.

*Zlatan Kovačević,
foto: Nejc Udovič*

LOV NA NAJTEŽJO POSTRV

Prvi april je vsako leto za ribiče poseben praznik. To je dan, ko se za nas uradno začenja nova ribolovna sezona. Ribiči, predvsem tisti, ki prisegamo na lov salmonidov ta dan vsako leto zelo težko čakamo. Ribiška družina Bistrica iz Il. Bistrice že vrsto let na jezeru Klivnik ta praznik obeleži s tekmovanjem na najtežjo postrv. Nič drugače ni bilo letos, a vseeno je bil tokratni prvi april nekaj zelo posebnega. Ne moremo mimo dejstva, da tako uspešnega in atraktivnega ribolova na tem našem jezeru v zgodovini še ni bilo. V to trditev se je prav gotovo prepričalo 110 ribičev tekmovalcev, ki so prišli izzivat srečo, kljub izjemno slabi vremenski napovedi. A ribiči se seveda ne damo in doživeli smo izjeme dan. Kar 17 ribiških navdušencev je ujelo postrv težjo od treh kilogramov, kar se ne dogaja kar po pravilu in le redki so bili tisti, ki jim je sreča obrnila hrbet. Na ta nepozaben dan se je zgodilo praktično vse, od dobre udeležbe, do dobrega ribolova in nenazadnje celo do zelo solidnega vremena. Aja, sem skoraj

Najboljši med mladinci

Najboljši med člani

pozabil, pa tudi do odličnega pasulja našega gospodarja Aleša Deželaka na koncu. Žal nam je le, da nas ni obiskal Bistriški župan, kot je bilo nekako dogovorjeno in pripravljeno. Škoda, morda nas obišče v kakšni drugi priložnosti. Namesto zaključka pa rezultati najuspešnejših. Pri članih je bil zmagovalc Vinko Radić s postrvijo težko 5,181 kg, drugo mesto je dosegel Boštjan Vehar s postrvijo 5,022kg, tretji pa je bil Rudi Vuradin s postrvijo težko 4,438 kg. Pri mladincih je prvo mesto zasedel Ruben Žvab s postrvijo težko 4,604 kg, druga je bila Sara Omerčič s postrvijo 3,679 kg, tretje mesto pa je zasedel Din Mujakič s postrvijo težko 3,575 kg. Iskrene čestitke vsem in se vidimo drugo leto. Ribiška družina Bistrica se bogate nagrade zahvaljuje sponzorjem prireditve K-Fly fishing Il.Bistrica, trgovini Avantura Postojna, trgovini Brne Il. Bistrica, trgovini Kostevc iz Kočevja, trgovini Fish market Jožko Pegan iz Kopra in družbi LIV SI iz Postojne.

Besedilo in fotografije: Zlatan Kovačević

Podkovani krap 2024

RD Barje vabi na tradicionalno ribiško tekmovanje Podkovani krap, ki bo v soboto, 25. maja 2024, od 7.30. do 11.30. na Krmskem jezeru pri Podpeči.

Plačevanje štartnine, ki znaša 20 EUR (vključeni jutranja kavica in malica), in prijava na tekmovanje bosta potekala od 6.30 do 7.00 ob jezeru. Po končanem tekmovanju bo pogostitev s toplo malico, nato pa bomo razglasili rezultate (najtežji krap) ter najuspešnejšim tekmovalcem podelili nagrade in priznanja.

Urn timer tekmovanja:

Od 6.30 do 7.00: prijava na tekmovanje
Ob 7.00: zbor in žrebanje štartnih mest in nagovor
Ob 7.15: odhod na lovna mesta
Ob 7.30: krmljenje in začetek tekmovanja
Ob 11.30: konec tekmovanja
Ob 12.00: razglasitev rezultatov ter podelitev nagrad in priznanj.

Pogoji:

Ribolov bo potekal s plovcem ali na dno. Točkovali bomo najtežjega ulovljenega krapa. Ekipno bodo štele vse ujete ribe članov ekipe. Dovoljen bo ulov več krapov ob sprotne tehtanju in spuščanju. Ribji drobiž, ki se ne šteje v težo, se spusti takoj v vodo.

Dovoljene vabe: vse naravne vabe (kruh, polenta ...). Znak za začetek in konec tekmovanja bo en zvočni signal. Vsak tekmovalec bo tekmoval na lastno odgovornost.

Vodja tekmovanja: Jure Ganič (041 405 785)

Vabljeni in dober prijem!

UO RD Barje

V SPOMIN

Edvard Srebrnjak

(1946–2024)

V 78. letu starosti nas je povsem nepričakovano zapustil naš član Edvard Srebrnjak iz Šmartnega pri Litiji. Že od mladosti je bil strastni ribič, zadnja leta pa je bil naš član in strasten tekmovalec. Če je le bilo v njegovi moči, ni izpustil nobene tekme in srečanja s sotekmovalci.

Ob slovesu se ti najlepše zahvaljujemo za tvoj pečat v naši družini, tvojim domačim pa izrekamo

iskrene sožalje.

RD Litija

Martin Lipnikar

(1956–2024)

V pomladnem prebujanju narave nas je pretresla novica, da se je od velenjskih ribičev za vedno poslovil Martin Lipnikar, dolgoletni član in vesten ribiški čuvaj.

Martin oziroma Tina, kot smo ga ribiški tovariši klicali, je v ribiške vrste vstopil daljnega 1984. Že naslednje leto je opravil izpit za športnega ribiča. V letu 1995 pa je opravil tudi izpit za ribiškega čuvaja. Vse od takrat je bil nepogrešljiv član čuvajske ekipe. Vedno se je odzval na poziv, če je bilo treba preprečiti krivolov – naj so bile še tako nenavadne ure podnevi ali ponoči. Svoje naravovarstveno delo je nadgradil tudi z delom v disciplinski komisiji, v katero je bil izvoljen v treh mandatih. Poznali smo ga kot strogega, a poštenega razsodnika. Za svoje požrtvovalno delo je prejel red za ribiške zasluge III., II. In I. stopnje. Na zadnji skupščini letos pa mu je RZS podelila tudi Plaketo zveze z listino.

Na občnem zboru si kljub bolezni, ki te je pestila, izrazil veselje pred prihajajočo ribolovno sezono. Veselil si se pomladi, ko boš s prijatelji ribiči lahko »napadel« ščuko, kot si nam znal povedati. Žal bo letošnji 1. maj minil brez tebe. Pogrešali bomo tvoj prijazen pozdrav in srečanje ob vodi s teboj. V naših srcih bo za vedno ostal spomin nate, Tina.

Počivaj v miru!

RD Velenje

Mirko Šumah

(1958–2024)

Nepričakovano in nenadoma je iz naše sredine za vedno odšel dolgoletni ribiški tovariš Mirko Šumah. Še v januarju je vodil elektroodlovno ekipo na intervencijskem elektroodlovu in poskrbel za varnostni pregled elektro agregatov. V marcu pa smo se od Mirka z žalostjo v srcu poslovili na Škalskem pokopališču.

Mirko je bil član RD Velenje od leta 1982. Kmalu po izpitu za ribiča je leta 1986 opravil tudi izpit za ribiškega čuvaja in vrsto let opravljal dolžnost ribiškega čuvaja. Kot strokovnjak iz elektro področja je leta 2005 opravil izpit za izvajalca ER in prevzel vodenje elektroodlovne ekipe. V dveh mandatih je bil član UO RD Velenje zadolžen za področje naravo varstva. Za svoje požrtvovalno delo je prejel red za ribiške zasluge III., II. In I. stopnje. Leta 2018 pa tudi plaketo RZS z listino.

Kot prijatelj in ribič se je vedno odzival na potrebe, ki jih v ribiški družini ni nikoli zmanjkalo. Člani RD Velenje se ga bomo spominjali z velikim spoštovanjem in ga ohranili v trajnem spominu.

RD Velenje

Franc Vozel

(1943–2024)

V 82. letu starosti nas je po dolgotrajni bolezni zapustil naš član Franci Vozel iz Litije. Član naše družine je bil že od leta 1967. Bil je vseskozi aktiven, prejel več priznanj RZS in postal naš častni član. Aktivno je sodeloval pri izgradnji ribiškega doma in ribnika. Bil je čuvaj, vodil čuvajsko službo in bil dolgoletni vodja elektroribolova.

Dragi Franci, pogrešali bomo tvojo pripadnost družini in tvojo »trobento« ob kramljanju o ribiških pripetljajih. Še enkrat hvala za vse, kar si doprinesel k naši družini, ki ji po tvojem odhodu nekaj primankuje, tvojim najbližjim pa izrekamo iskreno sožalje.

RD Litija

Skupinska slika z ribiškega tabora Rd Barje

BITI MENTOR NI OBVEZA, JE POSLANSTVO

V današnjem času je zelo pomembno skrbeti za ribiški podmladek. Zavedati se moramo, da je povprečna starost slovenskega ribiča zelo visoka. Zato je še kako pomembno, da se ribiške družine zavedamo te problematike in da je posledično potrebno pridobiti mladino na svojo stran.

Čas, v katerem živimo, je pripeljal do tega, da mladina veliko več svojega prostega časa preživlja za računalniki, telefoni in drugimi elektronskimi napravami namesto zunaj v naravi.

Veliko ribiških družin je doumelo, da je zelo zelo pomembno, da se skrbi za mladino in se jo poizkuša privabiti v svoje vrste.

Pomembno vlogo pri tem imajo mentorji in vodje mladinskega programa, ki so zadolženi za mlade ribiče. Velik poudarek sloni na pravilnem privabljanju mladih in pristopu do njih. Vedeti

moramo, da je prvi stik z mladinci izjemnega pomena. Tudi sam sem, kot 6-letni otrok, šel po stopinjah pionirjev in kasneje tudi mladincev. Skozi sem dal vse vloge, od pionirja in sedaj tudi ribiškega mentorja. Ne samo da je pomembno pridobiti mladino na svojo stran, ampak je treba mlade v svojih vrstah tudi zadržati. Veliko otrok se pridruži ribiškim družinam, a kasneje to zapusti že po eni sezoni. Zato lahko rečem, da se ribiške družine ne smejo obremenjevati. Če poskrbimo, da je ribiških aktivnosti dovolj in se mladi ribič enostavno ne najde v ribiških aktivnosti,

Brez teoretičnega dela in razlage mentorjev ne gre.

Cilj, da postanejo samostojni ribiči.

Lepi ulovi naših najmlajših na skupnih lovih.

Mladinci pod budnim očesom očetov in mentorjev.

ki jih organizira ribiška družina, ni s tem nič narobe. Super je, da je poskusil in svoj čas posvetil aktivnostim v naravi. Tudi taki si to aktivnost zapomnijo za celo življenje in se v kasnejših letih v veliki večini vrnejo kot starejši člani ribiške družine.

Kot sem že omenil, je veliko odvisno od mentorjev. Pomembno je, da poskrbimo, da mladim predstavimo različne tehnike ribolova in potem bodo sami videli, katera tehnika jim najbolj ustreza. Seveda je vse odvisno, v kakšnem okolju se nahaja kakšna ribi-

Preživetje v naravi in seveda skrb, da bo lahko ogenj dobro gorel.

Član RD Barje Luka je mladim predstavil vezanje umetnih muh.

ška družina in s kakšnimi vodami upravlja. Ampak super je, da predstavimo vse tehnike. Od lova rib s plovcem, ki je velikokrat osnova, pa vse do vijačenja, lova rib z umetno muho, krapolova ... Srečanja, ki jih organizira RD, so sestavljena iz različnih delov. Tako kot v šoli je tudi tukaj osnovni del prav teorija: predstavitev ribiških okolišev, s katerim upravlja ribiška družina; etika pri samem ribolovu; obveznosti, s katerimi se poleg ribolova ukvarja ribiška družina; predvsem pa tudi obveznosti in pravila, ki jih mora vsak ribič narediti oziroma poznati ter jih tudi spoštovati.

Iz izkušenj vam lahko povem, da so srečanja, na katerih se predava in je prisotna teorija, posledično vedno manj obiskana, vendar so osnova za vse nadaljnje učenje, brez katerega ne gre. Zato je treba v to aktivnost vključevati tudi prakso. Tudi če smo v učilnici, se da ustvariti odlične pogoje in s tem podmladek vključevati v sama predavanja in teorijo, naloge. Vemo, kako pravijo, da če se dobro naučiš osnovnih stvari, ti bo toliko lažje in lažje za samo vodo in boš veliko prenesel v samo prakso. Zelo pomembno je, da vso pridobljeno znanje obnavljajo za vodo. Le s tem dobijo prepotrebne izkušnje in vadijo stvari, ki so se jih naučili v notranjih prostorih. Tukaj lahko povem, da poleg mentorjev eno ključnih vlog odigrajo starši. Menim, da če je otrok mlajši, je priporočljivo, da je na srečanjih prisoten tudi starš. Vemo, da se kdaj zgodi, da otrok kaj pozabi, in če je zraven tudi starš, pa če tudi se ne ukvarja z ribolovom, si lahko morda zapomni kako navezo in sistem več in bo lahko tako otroku tudi pri samostojnem ribolovu veliko lažje pomagal. Posledično ne bo nobenih nepotrebnih pripetljajev med samostojnimi obiski raznih vod in bo ribolov potekal nemoteno. Pri tem pa ima seveda veliko vlogo tudi zaradi odgovornosti.

Zgoraj omenjena praksa ribolova in srečanja, ki se odvijajo za vodo, so za podmladek veliko bolj zanimiva. Tukaj lahko pokažejo, kaj vse so se naučili, znanje obnavljajo s pomočjo mentorjev, ki

Priprava silikonov za najmlajše

Sama sreča v očeh naših najmlajših ob svojih potezankah.

Udeležujemo se tudi tekmovanj, predvsem družinskih tekem.

Zelo pomembno vse poizkusiti in predstaviti v praksi.

podrobno opazujejo in razlagajo, kar je potrebno v dani situaciji. Vse, kar se naučimo v zaprtih prostorih, moramo predstaviti tudi v praksi. Mladina se na takih srečanjih ogromno nauči. A brez osnov in razlage teorije je malo težje. Zato je še kako pomembno, da se tudi na srečanjih s teorijo in učenjem v učilnicah pridružijo v kar se da velikem številu.

Velika popestritev so ribiški tabori. Tukaj lahko rečem, da mladi odnesejo daleč največ. Ves čas trajanja tabora so predani izključno samo eni stvari – ribolovu oziroma naravi. Če tabor poteka še v šotorih, pa je doživetje popolno. Tako poleg ribolova predstaviš še taborjenje, ki ga mnogi otroci ne poznajo. Lahko potrdim, da ti tabor ostane v spominu celo življenje. Tudi sam se še kako spomnim prvega ribiškega tabora, ki sem ga obiskal, in občutki in doživetja ti ostanejo za vedno. Res je, da mi je bila narava dana v zibko, a na taborih je drugače. Tam si z vrstniki, s katerimi vse skupaj doživljaš.

To je tudi bistvo vseh srečanj – druženje otrok s svojimi vrstniki. Tako sklenejo tudi prijateljstva za nadaljnje ribolove. Najdeš pa tudi prijatelje, ki te spremljajo celo življenje. To lahko potrdim tudi sam in tega ti nihče ne more vzeti. Z nekaj člani v ribiški družini smo rasli skupaj. A to se zavedaš, ko malo odrasteš in pogledaš stvari »za nazaj«.

Izjemno pomembna stvar je tudi število mentorjev na srečanjih, ki jih organizira ribiška družina. Več kot je mentorjev, lažje in učinkoviteje se lahko napravi srečanje. Ni dovolj, da smo

samo tam. Velikokrat se moraš znati spustiti na nivo otroka in pomisliti, kako si bi on najlažje zapomnil stvar. Le tako dosežeš zastavljene cilje in pridobiš otroka na svojo stran. Seveda, brez avtoritete ne gre. Moraš si pridobiti zaupanje in z zaupanjem dobiš tudi spoštovanje ter avtoriteto. V kakšnih situacijah je treba tudi malo bolj naglas povedati stvar in če nimaš avtoritete, ne bo šlo. Cilji vseh mentorjev so, da morajo napraviti dobre ribiče, ki bodo poleg dobrega ribolova znali in spoštovali vse potrebna pravila, predvsem pa da dobijo prepotrebn pogled in občutek za naravo. Vemo, da kakor bomo mi skrbeli za naravo, tako nam bo narava to tudi vračala. To je miselnost, ki bi jo moral imeti vsak ribič, ne samo otrok. Pri otrocih pa je še bolj pomembno, saj se takrat najbolj učijo in kar se otrok nauči, bo znal in spoštoval celo življenje.

Vedno moramo imeti v glavi, da smo mi tisti, ki ustvarimo osnove mladega ribiča, ki jih bo kasneje nadgrajeval in postal vedno boljši. Biti mentor ne pomeni obveznosti, ampak je to poslanstvo. Ni lepšega občutka, ko dobiš sliko s strani podmladka in ti otroci ponosno pokažejo svoj ulov. Temu jaz pravim sreča in ponos. Veš, da je tudi s tvojo pomočjo uspel in da uživa v samem ribolovu, predvsem pa v načinu življenja in pogledu na naravo, ki ga imamo ribiči in ga je spoznal ne samo preko staršev, ampak tudi preko nas, ribičev.

Besedilo in fotografije:
Toni Janežič

V ISKANJU LAHKIH DOSTOPOV

Ko so se proti koncu marca začeli toplejši dnevi, so nam misli hitro začele bežati k ribolovu. Ker so se zame okoliščine proti koncu zime precej spremenile, so v poštev prišli le revirji z lahkim dostopom. Precej sem si namreč poškodoval levo koleno in od takrat naprej se premikam zgolj s pomočjo bergel. Kar seveda omeji vse vidike moje življenja, tudi ribolov. Vijačenje, muharjenje, menjavanje pozicij pri plovčkanju tako odpadejo. Na srečo je še vedno ostal ribolov s krmilnikom, kjer je najmanj premikanja. S Filipom sva nekajkrat poskusila srečo na Krmskem jezeru, a brez uspeha – očitno je bila voda še prehladna, da bi bile ribe bolj aktivne. Tako smo začeli z iskanjem revirjev z lahkim dostopom, a tudi z lačnimi ribami.

Lani mi je prijatelj Jure poslal fotografijo res lepega amurja, ki ga je ujel v Moravčah. Slika mi je ostala v spominu in prosil sem ga za več informacij glede tega ribnika. V bistvu gre za kar tri ribnike v upravljanju ribiške družine Bistrica Domžale. Lovna sta sicer samo spodnja dva – na vprašanje, kje je lovil, je Jure odgovoril: »Na prvem s ceste«. Pomiril pa me je tudi glede dostopa: »Z avtom se lahko pripelješ skoraj do vode, ne boš se rabil preveč matirati z berglami«. Vse, kar sem potreboval, torej. V soboto zjutraj sva se s pomočjo navigacije s Timom odpravila na pot, našla ribnika in res sva lahko opremo pripeljala povsem do lovnege mesta spodnjega od treh Zaloških ribnikov, kot jim tudi pravijo. Kasneje sta se nama pridružila tudi Žiga in Liam, s katerima smo lovili že v vodah tako njune ribiške družine Save Straže kot tudi naše barjanske, a tokrat smo se skupaj prvič podali na »nevtralno« območje. Za začetni optimizem je poskrbel Liam, ki je ob prihodu hitro povedal, »da ima obute svoje srečne nogavice!« Upajmo, da res, sem pomislil.

Glede tehnike ribolova vsaj pri meni ni bilo izbire – ribolov na dnu s krmilnikom iz udobnega ribiškega stola. Žiga se je pridružil meni, medtem ko so mlade sile posegle po opremi za ribolov plovcem. Sonce je sijalo, vedno bolj aktivne so postajale tudi ribe – ne sicer še pri nas, a okoli so veselo skakale ven iz vode, tudi krapci so nam na ta način dajali zagona. Glede na to, da je ribnik nekoliko večji od nogometnega igrišča in globok manj kot dva metra, sem bil prepričan, da nam bo s krmljenjem uspelo privabiti ribe tudi do naših vab. Z Žigom sva se »zasidrala« v najinih sedežih, fanta pa sta šla s palicama ter sakom v rokah poskusit srečo drugam. Minilo je pol ure, ko se je njuna taktika izkazala za uspešnejšo. Z druge strani sva namreč slišala Liama, ki je zaklical: »Riba, ena nula!« Z Žigom se nisva niti zavedala, da tekmujeva, pa sva že zgubljala. Še preden je Žiga uspel priti

Medtem ko sva z Žigom lovila s krmilnikom ves čas na istem mestu, sta šla fanta okoli ribnika v iskanju rib.

tja, da bi poslikal prvi ulov dneva, je Tim Liamovega krapa zajel v sak in potegnil na suho. Vedno je lepo, ko ujameš prvo v novem revirju. Ko se je Žiga vrnil na najino ribolovno mesto, sem to pospremil z besedami: »Na mladih svet stoji, kaj?« A tudi starejši še nismo za odmet. Kaj kmalu sva tudi midva potegnili ven prvega krapa. Sicer ni šlo povsem po načrtu, a konec dober – vse dobro, bi lahko rekel ob tej

Napetost je bila velika, boj je trajal, ko pa je Tim zajel ribo, je lahko Liam proslavil svoj rekordni ulov.

Odkar Tim lovi ribe, ga na skoraj vsakem ribolovu opominjam, naj bo laks vedno napet, ko ga navija. Včasih posluša, včasih pa pride nazaj s takšno zmešnjavo. Tokrat je bilo treba vrvico porezati in znova napeljati ter navezati vse potrebno.

Ne le največji, tudi prvi ulov je bil Liamov.

Ven so prihajali krapji in koreslji. Upali smo še na kakšnega amurja, a tega morda dobimo prihodnjič.

priložnosti. Met pred tem sem namreč zalučal v veje drevesa ob sebi. Le dejstvu, da sem pred kratkim zamenjal laks in navil nekoliko debelejšega, se lahko zahvalim, da je celotna naveza s krmilnikom prišla nedotaknjena nazaj. Nov met, par minut in prvič se je zatresla tudi moja palica. Slaba dva kilograma težak krap je bil zunaj in nato kmalu tudi nazaj v vodi. Že pri naslednjem metu je sledil nov poteg, kratka borba in – pobeg. Riba se je snela s trnka.

Ribe so na srečo res močno potresle vrh palice pri vsakem potegu, kajti veter se je okreplil in zibal palice, ki so počivale na stojalih. Fanta sta počasi zaključevala svoj krog okoli ribnika in malce čudno se mi je zdelo, da je Liam vztrajno metal in poskušal, Tim pa nič. Kmalu je bil jasen razlog za to – uspel je preplesti več deset metrov laksa okoli role in palice. Najprej sem ga pošteno nakuril, potem pa sva se lovila reševanja (rezanje in ponovna napeljava). Tim redno pozablja, da mora biti vrvica vedno napeta, ko navija. V nasprotnem primeru je laks okoli bobna preveč ohlapen in se hitro začnejo delati zanke, ko pa opaziš, da je nekaj narobe, je v takem primeru pogosto že prepozno.

Dobili pa smo tudi družbo. Nismo bili več edini ribiči ob vodi, prišli so še trije in se namestili v kotu ribnika. Njihov začetek je bil precej neverjeten. Lovili so manj kot deset minut, pa se je en od njih že boril s krapom, ki ga je uspešno pripeljal do mreže. »Precej neverjetno,« sem komentiral Žigu. A njihov zlat dotik ni trajal dolgo – od tistega krapa naprej so se ribe oglašale samo nam. V bistvu sva s Timom dobila potrditev, saj bi se ob prihodu skoraj odločila za lov na tistem mestu.

Fanta sta se vrnila na »mesto zločina«, kjer je Liam ujel našo prvo ribo, in ostala tam. Bila sta namreč zelo uspešna, precej uspešnejša od naju z Žigom in od prišlekov. Predvsem Liam je vlekel ven ribo za ribo. Naletela sta namreč na jato koresljev, ki so kar tekmovali, kdo bo prvi ugriznil v vabo. A Liam je skrival še enega asa v rokavu. Po nekaj ujetih koresljih je imel na trnku nekaj večjega. Borba je trajala in napetost naraščala, saj res ni želel izgubiti morda največje ribe v svojem življenju. Liam je borbena držal palico, Tim pa v napetosti čakal s sakom. Prvi poskus zajema ni bil dovolj, saj se krap ni želel kar tako vdati, a vseeno sta bila na koncu fanta uspešnejša. Veselje je bilo nepopisno, saj je Tim zajel Liamovega rekordnega krapa. Lepotec je tehtal skoraj štiri kilograme in bil v primerjavi z ostalimi ribami, ki smo jih ujeli tam, pravi orjak. Sledilo je seveda obvezno slikanje – ne zgodi se ravno vsak dan, da potegneš ven najtežjo ribo

Največji ulov dneva je pripadal Liamu. Obenem gre tudi za njegovega največjega krapa, tako da si bo moravske ribnike gotovo dobro zapomnil.

v svojem življenju. Ni trajalo dolgo, pa se je lepotec vrnil v varno zavetje moravskega ribnika številka 3. Krap nam je dal potrebnega zagona, saj je veter močno pihal čez cel dan in porajale so se že ideje o tem, da bi zaključili z ribolovom. Ko je vmes začelo še deževati, se je Žiga odločil, da ima dovolj – njegovih nekaj rib in vse, ki jih je ujel Liam, je bilo dovolj. Z novim rekordom v žepu je Liam za slovo rekel: »No, pa so se srečne nogavice obrestovale!« Očitno res, saj je ujel več rib kot vsi ostali skupaj, kar nas je bilo zbranih okoli ribnika v Moravčah.

S Timom pa dva vztrajala navkljub padavinam – vseeno se mi je v bližnji prihodnosti obetala operacija kolena in dolga rehabilitacija, tako da sem želel izkoristiti dan, kolikor se je le dalo. Vprašanje, kdaj bom imel naslednjo priložnost za ribolov. Najina vztrajnost je bila poplačana. Še preden bi naju kombinacija vetra in dežja uspela pregnati, je Tim uspel ujeti prvega koreslja v svojem življenju in obenem tudi svojo prvo ribo dneva. Res bi bila škoda, če bi kot edini ostal brez ulova.

Glede na to, da so mi do nadaljnjega zaradi kolena usojeni ribniki in jezera z lahkim dostopom, se morda kmalu vrnemo nazaj v Moravče in preizkusimo še zgornji ribnik. A kamorkoli nas bo že odnesla pot, važno je, da smo skupaj in zunaj ter da lovimo.

Besedilo in fotografije:
Blaz Dominik

Ena od pozitivnih strani muharjenje je tudi ta, da nas velikokrat popelje v čudovite in večini ljudi žal nepoznane kotičke narave (na sliki je kristalno bistra reka Bonaventure).

ZDRAVILNA MOČ MUHARJENJA

Kako muharjenje blagodejno vpliva na ranjene duše in telesa, je med drugim pred kratkim v zelo zanimivi knjigi (*Casting and mending**) opisal Patrick Scanlon. Tam tudi opisuje in dokazuje, da muharjenje zmanjšuje različne tegobe in druge vsakodnevne pritiske ter skrbi, ki jih ljudje moderne dobe še kako dobro poznamo. V ZDA obstaja že več programov zdravljenja, katerih del rehabilitacije posameznika je tudi muharjenje. Bodisi po hudi bolezni, postravmatskem stresnem sindromu in pa tudi v fazah odvajanja od različnih odvisnosti. Profesorji medicine na eni najbolj znanih univerz v ZDA, na Harvardu, so pred desetimi leti že raziskovali in pisali o pomirjajočem vplivu muharjenja na naše možgane. Morda v tem, marsikomu neznanem dejstvu verjetno tudi leži odgovor, zakaj se danes preko 38 milijonov prebivalcev ZDA na letnem nivoju vsaj v manjši meri ukvarja z ribolovom v širšem pomenu besede. Večinoma na rekah in jezerih, nekaj pa tudi na morju. Preračunano je to praktično vsak deseti prebivalec, kar za seboj nedvomno potegne močno industrijo, posel in pa tudi pomembni del volilnega telesa, ki ga niso zanemarili niti mnogi predsedniki Združenih Držav. V zgodovini se jih je vsaj sedem potrjeno ukvarjalo z ribolovom (muharjenjem), nekaj drugih pa se je zadeve lotilo tudi zgolj z namenom pridobivanja volilnih glasov, kar zopet kaže na nezanemarljivi ribiški politični vpliv. Zdravilni aspekt muharjenja lahko potrdijo tudi mnoge druge znane osebnosti, ki jim muharjenje pomeni umik od nenehnega izpostavljanja v družbi in posledično polnjenje z energijo. Če se morda sprašujete, od kod takšna popularnost muharjenja ravno v ZDA, vam lahko verjetno že krajši izlet preko luže marsikaj razjasni. Neverjetni tempo življenja, neskončna tekmovalnost, nekontrolirano potrošništvo in splošna zadolženost – to je samo nekaj dejavnikov, ki povzroča nenehno nalaganje skrbi, kar sem večkrat opazil med svojimi obiski in marsikaj od tega se sliši zelo znano tudi mnogim med nami.

Kot že rečeno, so zdravilno moč muharjenja v ZDA že dobro prepoznali in kar nekaj rednih projektov na to temo poteka že nekaj let (*Casting for recovery** – okrevanje po raku dojke, *Healing Waters** – PTSS, o katerem govori tudi najnovejši film na to temo »*Mending the line*«). V Sloveniji smo, kar se tega tiče, žal precej zadaj. Še huje pa je, da se pojavljajo celo težnje po prepovedih namesto spodbujanja. Razloge za to redno spoznavam v ignoranci in nepoznavanju realnega stanja

in muharjenja na splošno. Velika večina ljudi žal o tem ve zelo malo ali skoraj nič. Predstavljajo si čudake, ki sedijo ob jezeru ter tu in tam ulovijo in uplenijo neko ribo ob obilici hrane in pijače, ki jo prinesejo s seboj. Da pa je zadeva še hujša, je lahko to popolno nepoznavanje prisotno tudi med ljudmi, ki v Sloveniji o za nas pomembnih starih na to temo kasneje tudi odločajo. Morda smo sami krivi za to stanje, ker nismo dovolj glasni in praktično nikjer v ospredju ali pa je ravno v tem razlog za to

Tudi vezanje muh je lahko prav tako prijetno opravilo, čeprav stran od voda, a s podobnim učinkom.

stanje – to, da so vsi ostali glasnejši. Kaj je torej tisto, ki večino nas žene, da na in ob rekah puščamo ure in ure prostovoljnega ali pa obveznega dela znotraj ribiških družin, kakor si kdo razlaga, da nam bo kasneje vsaj še nekaj časa omogočeno izvajati nekaj, kar nas osrečuje. Zakaj si tako zelo želimo čim več prostega časa preživeti na omenjenih mestih v naravi? Čemu tako zelo težko preživljamo mesece izven ribolovne sezone? Kaj je tisto, kar nas vedno znova vleče nazaj v objem narave in voda? Kako to, da so celo mnogi na tehnologijo privezani milenjci vzljubili muharjenje? Odgovori so lahko zelo različni in zelo subjektivni oziroma odvisni od posameznika. Nekaj pa imajo skupnega. Vedno je namreč za tistega, ki ga zadeva pritegne, posledica boljše počutje, več energije in zadovoljstva, tudi ne glede na uspešnost ribolova tistega dne. Če pazljivo prisluhnemo telesu, nam to jasno pokaže pozitivne učinke, ki so običajno tisto, kar nas vedno znova vleče v muharjenje. Podobno kot drugi zelo radi opravljajo različne hobije in jih zunanji opazovalci velikokrat okarakterizirajo že na meji z odvisnostjo, so na koncu koncev pozitivni učinki ravno to, kar iščemo.

Razlogov za te učinke je verjetno več. Eden je brez dvoma bivanje v naravi in umik od ostalega sveta. Povezava z naravo, ko smo obkroženi z gozdom ali travniki, šumenje reke in zvoki narave imajo na ljudi običajno blagodejni učinek, ki pomirja in zmanjšuje zaskrbljenost. Poleg tega lahko ritmično gibanje muharskih metov in osredotočenje na podrobnosti, ki je tako značilno in potrebno med muharjenjem, osebo pripelje do posebnega stanja čuječnosti in prisotnosti v danem trenutku, ki preprečuje vdor vseh drugih misli – gre za nekakšen način meditacije. Vse to skupaj vodi v zmanjšanje stresa in stanje umirjenosti. Telo vse to zazna kot ugodje in se temu primerno tudi odzove. Običajno je muharjenje vsaj v neki meri povezano tudi s telesno aktivnostjo, vsaj s hojo, ponavadi pa tudi z brodenjem. To do neke mere predstavlja tudi redno vadbo nizke intenzitete, ki vpliva ugodno tudi na posameznikovo fizično zdravje in splošno kondicijo. Nekateri radi muharijo v družbi prijateljev in jim to predstavlja tudi obliko druženja, s katero izpolnjujejo svoje potrebe po socialnih interakcijah, poleg tega pa se vse skupaj odvija v precej zdravem okolju. Drugi spet raje ribarijo sami in si takrat ne želijo blizu nikogar, da lahko v miru, skoncentrirani sami nase uživajo v danem trenutku. Tudi že omenjeni umik od modernega utripa sveta, negativnih novic in tehnoloških naprav (od katerih so marikateri že kar odvisni), je lahko eden od glavnih ciljev pri muharjenju, predvsem naših mlajših kolegov. Na ta način lahko oseba v naravi spet malo svobodneje zadiha z malo več občutka nadzora nad življenjem, ki ga marsikdo dandanes vedno bolj pogreša. Reševanje drobnih problemov in ugank, ki jih muharjenje predstavlja praktično

Trenutki popolne osredotočenosti, ko resnično pozabimo na vse ostalo, so še posebej izraziti med t.i. muharjenjem »na videnko«.

Kdo lahko ostane ravnodušen in se ne prepusti lepotam narave na takšnih mestih.

vedno in povsod, zahteva od posameznika določeno stopnjo znanja in osredotočenost na rešitev problema, prav tako mu pomaga pozabiti na vse ostalo vsaj v tistem trenutku. Zato pa nam zadovoljstvo ob uspehu – kadar izvedemo uspešni met, preliščimo zahtevno ribo, končno razvozlamo uganko glede prehranjevanja rib tisti dan ali pa kaj drugega – lahko prav tako pomeni posebno doživetje in dvigne samozavest, nemalokrat pa tudi ustvari spomine za vedno.

Seveda velja podobno tudi za mnoge druge prostočasne aktivnosti v naravi, ki jih lahko z muharjenjem morda tudi skombiniramo, kot na primer kolesarjenje, pohodništvo ali kaj podobnega. Običajno gre za podoben učinek, le da je dejavnost drugačna. Je pa muharjenje vsekakor dejavnost, ki se običajno odvija na vsaj prostorsko precej lepih območjih.

Zdravilna moč muharjenja ni nekaj novega, poznali so jo že davno in o njej je prav lepo in večkrat pisal tudi veliki pisatelj Ernest Hemingway. Morda še najbolje daljnega leta 1925 v noveli Velika reka z dvema srcema. Tudi danes lahko veliko muharjev najdemo med znanimi osebnostmi. Nam najbolj poznani so verjetno Kevin Costner, Lindsey Vonn, Oprah Winfrey, Emma Watson, Eric Clapton, Liam Neeson, David Beckham, Barack Obama, Yvon Chouinard, Harrison Ford, Avril Lavigne in še bi se jih našlo. Oni sami najbolje vedo, kaj jih je pri muharjenju najbolj pritegnilo in zakaj. Tokratni muharski kotiček morda ni najbolj primeren za že sedaj zaprisežene ljubitelje te vrste ribolova, saj ti verjetno zelo dobro vedo, o čem govorim. Morda pa bodo vsi tisti, ki o zadevi vedo dokaj malo ali nič, pa tudi tisti, ki jih muharjenje zanima, pa ne vedo ravno, kako, kje in zakaj začeti, tukaj našli razlog in spodbudo, da morda nekoč postanejo del naše – kot so morda ravno danes spoznali – kar svetovne bratovščine.

Besedilo in fotografije: Tomaž Modic

IZ KUHARSKE BELEŽKE GOJKA ŠKORIČA

KOTLETI KRAPA S ČESNOM IN ROŽMARINOM TER KOTLET AMURJA V RDEČI ČEBULI Z REFOŠKOM

V današnji številki glasila Ribič Gojko predstavlja dve ribji jedi: kotlete krapa s česnom in rožmarinom ter kotlete amurja v rdeči čebuli z refoškom. Prvo jed smo pripravili iz kotletov krapa, lahko pa jed pripravite tudi iz kakšne druge ribe, kot je amur, tolstolobik ali kaka druga riba. Drugo jed smo pripravili iz amurja, lahko pa jo pripravite tudi iz krapa, soma, smuča, tolstolobika ali kakšne druge ribe.

Kotleti krapa s česnom in rožmarinom

Za pripravo jedi za 4 osebe potrebujemo:

- 1 kg kotletov krapa (lahko tudi kakšne druge ribe)
- 25 dag paradižnika (narezanega na rezine)
- 12 dag česna
- 10 dag rožmarina
- peteršilj po okusu
- 1 limono
- 8 dag moke
- 2 dl oljčnega olja
- 1 dl belega suhega vina
- 2 dl ribje jušne osnove
- sol, poper

Kotlete krapa solimo, popopravimo in pokapamo z limoninim sokom, jih damo v hladilnik ter jih pustimo, da se 2 uri marinirajo.

Česen narežemo na lističe, rožmarin pa osmukamo.

V ponev damo maščobo in jo segrejemo. V razgreto maščobo damo peči marinirane kotlete krapa, ki jih predhodno povaljamo v moki. Kotlete spečemo in ko so pečeni, jih vzamemo iz olja in damo v drugo posodo ter pokrijemo z alu folijo.

Na preostanek maščobe damo na lističe narezan česen in rahlo popražimo, da česen zadiši. Dodamo rožmarin, zalijemo z vinom ter malo pokuhamo. Potem dodamo še pečene kotlete in ribjo jušno osnovo ter vse skupaj pokuhamo še 10 minut.

V drugi ponvi popečemo na rezine narezan paradižnik.

Na krožnik položimo rezine paradižnika, nanje kotlete in prelijemo z omako.

Zraven lahko postrežemo kuhan krompir.

Ob jedi priporočamo belo ali rose suho vino.

Kotleti amurja z rdečo čebulo in refoškom

Kotlet amurja v rdeči čebuli z refoškom

Za pripravo jedi za 4 osebe potrebujemo:

- 1 kg kotletov amurja ali druge podobne ribe
- 40 dag rdeče čebule
- 1,5 dl refoška
- 5 dag moke
- sok pol limone
- 2,5 dl oljčnega olja
- peteršilj po okusu
- 1 dl ribje osnove ali vode
- sol, poper

Kotlete amurja solimo, popopravimo in pokapamo z limoninim sokom. Potem damo kotlete marinirat v hladilnik za od pol ure do ene ure.

V ponev damo polovico oljčnega olja ter v razgreto maščobo na lističe narezano rdečo čebulo. Dušimo, da se čebula zmehča. Potem dodamo refošek in pokuhamo, potem dodamo še 1 dl ribje osnove ali vode in še malo pokuhamo.

V drugo ponev damo drugo polovico oljčnega olja in ga razgrejemo. Na razgreto olje damo peči kotlete amurja, ki smo jih predhodno povaljali v moki.

Kotlete pečemo približno 15 minut, da so pečeni. Ko so kotleti pečeni, jih damo v čebulno omako in skupaj z omako pokuhamo še 5 minut.

Ob ribi postrežemo polento.

Ob jedi priporočamo belo ali rose suho vino.

Recepta pripravil: Gojko Škorič
Zabeležil: Borut Jerše

Kotleti krapa s česnom in rožmarinom

Tudi manjši gozdni potočki lahko skrivajo veliko življenja (foto: B. Dominik)